

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 24 listopada 1989 r.

Nr 62

TREŚĆ:

Poz.:

UMOWY MIĘDZYNARODOWE:

- 372 — Konwencja konsularna między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Ludową Republiką Kampuczy, podpisana w Warszawie dnia 23 lipca 1987 r. 923
- 373 — Oświadczenie rządowe z dnia 12 września 1989 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Konwencji konsularnej między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Ludową Republiką Kampuczy, podpisanej w Warszawie dnia 23 lipca 1987 r. 941
- 374 — Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Republiki Włoskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania, sporządzona w Rzymie dnia 21 czerwca 1985 r. 942
- 375 — Oświadczenie rządowe z dnia 12 października 1989 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Republiki Włoskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania, sporządzonej w Rzymie dnia 21 czerwca 1985 r. 961

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

- 376 — z dnia 20 listopada 1989 r. w sprawie świadczeń na rzecz utrzymania ruchu kolei w okresie trudnych warunków zimowych 961

ROZPORZĄDZENIE

- 377 — Ministra Współpracy Gospodarczej z Zagranicą z dnia 17 listopada 1989 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie cel i pozwoleń na towary przywożone i na towary wywożone w nie-handlowym obrocie towarowym z zagranicą oraz zasad klasyfikacji taryfowej tych towarów 962

372

KONWENCJA KONSULARNA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Ludową Republiką Kampuczy,

podpisana w Warszawie dnia 23 lipca 1987 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 23 lipca 1987 r. została podpisana w Warszawie Konwencja konsularna między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Ludową Republiką Kampuczy w następującym brzmieniu:

KONWENCJA KONSULARNA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Ludową Republiką Kampuczy

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rada Państwa Ludowej Republiki Kampuczy

kierując się pragnieniem uregulowania i rozwijania stosunków konsularnych między obydwoma Państwami w duchu przyjaźni i współpracy,

postanowiły zawrzeć Konwencję konsularną i w tym celu wyznaczyły pełnomocników:

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej Mariana Orzechowskiego, Ministra Spraw Zagranicznych

i Rada Państwa Ludowej Republiki Kampuczy Kong Korma, Ministra Spraw Zagranicznych,

którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

CONVENTION CONSULAIRE

entre la République Populaire de Pologne et la République Populaire du Kampuchéa

Le Conseil d'Etat de la République Populaire de Pologne et le Conseil d'Etat de la République Populaire du Kampuchéa,

animés du désir de régler et de développer les rapports consulaires entre les deux pays dans l'esprit d'amitié et de coopération,

ont résolu de conclure une Convention consulaire et ont désigné comme plénipotentiaires à cet effet:

Le Conseil d'Etat de la République Populaire de Pologne Marian Orzechowski, Ministre des Affaires Etrangères,

le Conseil d'Etat de la République Populaire du Kampuchéa Kong Korm, Ministre des Affaires Etrangères,

Lesquels apres avoir échangé leurs pleins-pouvoirs respectifs, reconnus en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

CZĘŚĆ I

Definicje

Artykuł 1

1. Dla celów niniejszej konwencji następujące wyrażenia mają określone znaczenie:

- a) „urząd konsularny” oznacza konsulat generalny, konsulat, wicekonsulat i każdą agencję konsularną;
- b) „okręg konsularny” oznacza terytorium wyznaczone urzędowi konsularnemu do wykonywania funkcji konsularnych;
- c) „kierownik urzędu konsularnego” oznacza każdą osobę powołaną do działania w tym charakterze;
- d) „urzędnik konsularny” oznacza każdą osobę, włącznie z kierownikiem urzędu konsularnego, powołaną w tym charakterze do wykonywania funkcji konsularnych; wyrażenie to obejmuje także osoby skierowane do urzędu konsularnego w celu przeszkolenia (stażyści);
- e) „pracownik konsularny” oznacza każdą osobę wykonującą czynności administracyjne lub techniczne oraz osobę zatrudnioną w służbie domowej urzędu konsularnego;
- f) „członkowie urzędu konsularnego” oznacza urzędników konsularnych i pracowników konsularnych;
- g) „członek personelu prywatnego” oznacza osobę zatrudnioną wyłącznie w służbie prywatnej członka urzędu konsularnego;
- h) „członkowie rodziny” oznacza małżonka członka urzędu konsularnego, jego dzieci i rodziców, pod warunkiem że pozostają z nim we wspólnocie domowej i są na jego utrzymaniu;
- i) „pomieszczenia konsularne” oznacza budynki lub części budynków i tereny przyległe do nich, używane wyłącznie dla celów urzędu konsularnego, bez względu na to, czyją są własnością, włącznie z rezydencją kierownika urzędu konsularnego;
- j) „archiwa konsularne” oznacza wszystkie pisma, dokumenty, korespondencję, książki, filmy, taśmy magnetofonowe i rejestry urzędu konsularnego oraz szyfry i kody, kartoteki, jak również meble przeznaczone do ich ochrony i przechowywania;
- k) „korespondencja urzędowa” oznacza wszelką korespondencję odnoszącą się do urzędu konsularnego i jego funkcji;
- l) „statek morski Państwa wysyłającego” oznacza każde urządzenie pływające, upoważnione do podnoszenia bandery Państwa wysyłającego lub zarejestrowane w tym Państwie, z wyjątkiem okrętów wojennych;
- m) „statek powietrzny Państwa wysyłającego” oznacza każde urządzenie latające, zarejestrowane w Państwie wysyłającym i uprawnione do używania oznaki przynależności państwowej tego Państwa, z wyjątkiem samolotów wojskowych.

2. Postanowienia niniejszej konwencji dotyczące obywateli Państwa wysyłającego mają odpowiednie zastosowanie również do osób prawnych, włącznie ze spółkami handlowymi, które ustanowione są zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa wysyłającego i mają siedzibę w tym państwie.

TITRE I

Definitions

Article 1

1. Aux fins de la présente Convention, les expressions suivantes s'entendent comme il est précisé ci-dessous:

- a) „Poste consulaire” s'entend de tout consulat général, consulat ou vice-consulat et toute agence consulaire;
- b) „Circonscription consulaire” s'entend du territoire attribué à un poste consulaire pour l'exercice des fonctions consulaires;
- c) „Chef de poste consulaire” s'entend de la personne chargée d'agir en cette qualité;
- d) „Fonctionnaire consulaire” s'entend de toute personne, y compris le chef de poste consulaire, chargée en cette qualité de l'exercice des fonctions consulaires. Cette définition inclut les personnes attachées au poste consulaire en vue de se préparer à la carrière de fonctionnaires consulaires (stagiaires);
- e) „Employé consulaire” s'entend de toute personne employée dans les services administratifs ou techniques, ainsi que d'une personne affectée au service domestique d'un poste consulaire;
- f) „Membre du poste consulaire” s'entend des fonctionnaires consulaires et des employés consulaires;
- g) „Membre du personnel privé” s'entend d'une personne employée exclusivement au service privé d'un membre du poste consulaire;
- h) „Membre de la famille” s'entend du conjoint du membre du poste consulaire, de ses enfants et de ses parents, à condition que ceux-ci fassent partie de son ménage et restent à la charge du membre du poste consulaire;
- i) „Locaux consulaires” s'entend des bâtiments ou des parties de bâtiments et du terrain attenant, qui, quel qu'en soit le propriétaire, sont utilisés exclusivement aux fins du poste consulaire;
- j) „Archives consulaires” s'entend de tous les papiers, documents, correspondance, livres, films, rubans magnétiques et registres du poste consulaire, ainsi que du matériel des chiffres et des codes, les fichiers et les meubles destinés à les protéger et à les conserver;
- k) „Correspondance officielle” s'entend de toute correspondance relative au poste consulaire et à ses fonctions;
- l) „Navire de l'Etat d'envoi” s'entend de toute unité flottante, autorisée à battre pavillon de l'Etat d'envoi ou bien enregistrée dans cet Etat, à l'exception des bâtiments de guerre;
- m) „Aéronef de l'Etat d'envoi” s'entend de toute unité aérienne enregistrée dans l'Etat d'envoi et autorisée à se servir de l'insigne indiquant l'appartenance à cet Etat, à l'exception des avions militaires.

2. Les dispositions de la présente Convention applicables aux ressortissants de l'Etat d'envoi sont également applicables aux personnes morales, y compris les sociétés commerciales, qui sont fondées conformément aux lois et règlements en vigueur dans l'Etat d'envoi et qui ont leur siège dans cet Etat.

CZEŚĆ II

Ustanawianie urzędów konsularnych oraz mianowanie urzędników i pracowników konsularnych

Artykuł 2

1. Urząd konsularny może być ustanowiony na terytorium Państwa przyjmującego jedynie za jego zgodą.

2. Siedziba urzędu konsularnego, jego klasa i okręg konsularny wyznaczone są przez Państwo wysyłające i podlegają aprobacie Państwa przyjmującego.

3. Późniejsze zmiany siedziby urzędu konsularnego, jego klasy lub okręgu konsularnego będą dokonywane w drodze porozumienia między Państwem wysyłającym a Państwem przyjmującym.

Artykuł 3

1. Kierownik urzędu konsularnego będzie dopuszczony do wykonywania swych funkcji po przedłożeniu listów komisyjnych i udzieleniu przez Państwo przyjmujące exequatur.

2. Państwo wysyłające przekazuje listy komisyjne ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego w drodze dyplomatycznej.

3. Listy komisyjne zawierają imiona, nazwisko, stopień kierownika urzędu konsularnego, jak również określenie okręgu konsularnego i siedziby urzędu konsularnego.

4. Do czasu udzielenia exequatur kierownik urzędu konsularnego może być tymczasowo dopuszczony do wykonywania swoich funkcji. W takim przypadku mają zastosowanie postanowienia niniejszej konwencji.

Artykuł 4

Państwo przyjmujące może w każdej chwili, bez obowiązku uzasadniania swojej decyzji, powiadomić w drodze dyplomatycznej Państwo wysyłające o tym, że exequatur lub inne zezwolenie, udzielone kierownikowi urzędu konsularnego, zostało cofnięte albo że urzędnik lub pracownik konsularny został uznany za osobę niepożądaną. W tym przypadku Państwo wysyłające powinno odwołać taką osobę, jeśli przystąpiła już do wykonywania swoich funkcji. Jeżeli Państwo wysyłające nie wypełni w rozsądnym terminie tego obowiązku, Państwo przyjmujące może przestać uznawać taką osobę za członka urzędu konsularnego.

Artykuł 5

1. Jeżeli kierownik urzędu konsularnego nie może wykonywać swoich funkcji z jakichkolwiek przyczyn lub jeżeli stanowisko kierownika urzędu konsularnego nie jest obsadzone, Państwo wysyłające może wyznaczyć do pełnienia funkcji tymczasowego kierownika urzędu konsularnego urzędnika konsularnego jednego ze swoich urzędów konsularnych w Państwie przyjmującym albo członka personelu dyplomatycznego swojego przedstawicielstwa dyplomatycznego; nazwisko tej osoby będzie uprzednio notyfikowane ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego.

2. Tymczasowemu kierownikowi urzędu konsularnego przysługują prawa, przywileje i immunitety, z jakich korzysta kierownik urzędu konsularnego zgodnie z niniejszą konwencją.

3. Powierzenie funkcji konsularnych w myśl ustępu 1 członkowi personelu dyplomatycznego przedstawici-

TITRE II

Etablissement des postes consulaires et nomination des fonctionnaires et des employes consulaires

Article 2

1. Un poste consulaire ne peut être établi sur le territoire de l'Etat de résidence qu'avec le consentement de cet Etat.

2. Le siège du poste consulaire, sa classe et sa circonscription consulaire sont fixés par l'Etat d'envoi et soumis à l'approbation de l'Etat de résidence.

3. Des modifications ultérieures ne peuvent être apportées au siège du poste consulaire, à sa classe ou à sa circonscription consulaire que par voie d'accord entre l'Etat d'envoi et l'Etat de résidence.

Article 3

1. Le chef de poste consulaire est admis à l'exercice de ses fonctions après présentation de sa commission consulaire et après obtention de l'exequatur accordé par l'Etat de sa résidence.

2. Les lettres de commission sont transmises par l'Etat d'envoi au Ministère des Affaires Etrangères de l'Etat de résidence par la voie diplomatique.

3. Les lettres de commission attestent les prénoms, le nom et la classe du chef de poste consulaire ainsi que la circonscription consulaire et le siège du poste consulaire.

4. En attendant la délivrance de l'exequatur, le chef de poste consulaire peut être admis provisoirement à l'exercice de ses fonctions. Dans ce cas, les dispositions de la présente Convention lui sont applicables.

Article 4

L'Etat de résidence peut à tout moment et sans être tenu de communiquer les raisons de son refus faire savoir à l'Etat d'envoi, par la voie diplomatique, que l'exequatur ou autre autorisation accordée au chef de poste consulaire est retirée, ou bien qu'un fonctionnaire ou un employé consulaire est persona non grata. Dans ce cas, l'Etat d'envoi rappellera la personne en cause, si celle-ci est déjà entrée dans l'exercice de ses fonctions. Si l'Etat d'envoi n'exécute pas dans un délai raisonnable cette obligation, l'Etat de résidence peut cesser de considérer la personne en cause comme membre du poste consulaire.

Article 5

1. Si pour quelque raison que ce soit, le chef de poste consulaire est empêché d'exercer ses fonctions ou bien si son poste est vacant, l'Etat d'envoi peut désigner en tant que gérant intérimaire du poste consulaire, un fonctionnaire consulaire d'un de ses postes consulaires, dans l'Etat de résidence, ou bien un membre du personnel diplomatique de sa mission diplomatique dans cet Etat; le nom de cette personne sera notifié au préalable au Ministère des Affaires Etrangères de l'Etat de résidence.

2. Les dispositions de la présente Convention sont applicables au gérant intérimaire du poste consulaire, qui jouit des mêmes droits, privilèges et immunités que le chef de poste consulaire.

3. Si les fonctions consulaires sont confiées en vertu du paragraphe 1 du présent article à un des membres du

cielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego nie uszczupla jego przywilejów i immunitetów, przysługujących mu na podstawie jego statusu dyplomatycznego.

personnel diplomatique de la mission diplomatique de l'Etat d'envoi, celui-ci jouit pleinement des privilèges et immunités diplomatiques auxquels il a droit.

Artykuł 6

Article 6

Z chwilą gdy kierownik urzędu konsularnego zostanie dopuszczony, choćby tymczasowo, do wykonywania swych funkcji, Państwo przyjmujące niezwłocznie zawiadomi o tym właściwe organy okręgu konsularnego i zapewni zastosowanie odpowiednich środków, aby umożliwić mu wykonywanie funkcji urzędowych oraz korzystanie z postanowień niniejszej konwencji.

Des qu'un chef de poste consulaire est admis, même à titre provisoire, à l'exercice de ses fonctions, l'Etat de résidence est tenu d'informer immédiatement les autorités compétentes de la circonscription consulaire et de prendre les mesures nécessaires, afin de lui permettre de s'acquitter des devoirs de sa charge et bénéficier du traitement prévu par la présente Convention.

Artykuł 7

Article 7

Urzędnikami konsularnymi mogą być jedynie obywatele Państwa wysyłającego.

Les fonctionnaires consulaires ne peuvent avoir que la nationalité de l'Etat d'envoi.

Artykuł 8

Article 8

Ministerstwo spraw zagranicznych Państwa przyjmującego będzie pisemnie powiadamiane:

Son notifiés au Ministère des Affaires Etrangères de l'Etat de résidence:

- a) o nominacji członków urzędu konsularnego, ich przybyciu do urzędu konsularnego po mianowaniu, ich ostatecznym wyjeździe lub o zakończeniu funkcji oraz o wszystkich dalszych zmianach mających wpływ na ich status, które mogą powstać w czasie ich zatrudnienia w urzędzie konsularnym;
- b) o przybyciu i ostatecznym wyjeździe osoby należącej do rodziny członka urzędu konsularnego oraz, jeżeli to ma miejsce, o fakcie, że jakaś osoba staje się lub przestaje być członkiem rodziny;
- c) o przybyciu i ostatecznym wyjeździe członków personelu prywatnego oraz o fakcie zakończenia ich służby;
- d) o zatrudnieniu i zwolnieniu osób zamieszkałych w Państwie przyjmującym, jako członków urzędu konsularnego lub członków personelu prywatnego.

- a) la nomination des membres d'un poste consulaire, leur arrivée après leur nomination au poste consulaire, leur départ définitif ou la cessation de leurs fonctions, ainsi que tous les autres changements intéressant leur statut, qui peuvent se produire au cours de leur service au poste consulaire;
- b) l'arrivée et le départ définitif d'une personne de la famille d'un membre du poste consulaire et, s'il y a lieu, le fait qu'une personne devient ou cesse d'être membre de la famille;
- c) l'arrivée et le départ définitif des membres du personnel privé et la fin de leur service en cette qualité;
- d) l'engagement et le licenciement de personnes résidant dans l'Etat de résidence, en tant que membres du poste consulaire ou bien en tant que membres du personnel privé.

Artykuł 9

Article 9

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego wydają bezpłatnie każdemu urzędnikowi konsularnemu dokument stwierdzający tożsamość tego urzędnika i jego stanowisko.

1. Les services compétents de l'Etat de résidence délivrent gratuitement à tout fonctionnaire consulaire un document attestant son identité et portant la mention des fonctions qu'il remplit.

2. Postanowienia ustępu 1 stosuje się także do pracowników konsularnych i członków personelu prywatnego, pod warunkiem że osoby te nie są obywatelami Państwa przyjmującego lub nie posiadają stałego miejsca zamieszkania w Państwie przyjmującym.

2. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article s'appliquent également aux membres du personnel privé, à condition que ces personnes ne soient ni ressortissants ni résidents de l'Etat de résidence.

3. Postanowienia niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do członków rodzin.

3. Les dispositions du présent article sont applicables aux membres des familles.

CZĘŚĆ III

TITRE III

Ułatwienia, przywileje i immunitety

Facilites, privilèges et immunités

Artykuł 10

Article 10

1. Państwo przyjmujące udzieli urzędowi konsularnemu wszelkich ułatwień w wykonaniu jego funkcji i zastosuje odpowiednie środki w tym celu, aby członkowie urzędu konsularnego mogli wykonywać swoją działalność urzędową i korzystać z przywilejów i immunitetów przewidzianych w niniejszej konwencji.

1. L'Etat de résidence accordera au poste consulaire toutes facilités pour l'accomplissement des fonctions consulaires et entreprendra les mesures nécessaires afin que les membres du poste consulaire puissent exercer leur activité officielle et bénéficier des privilèges et immunités prévus par la présente Convention.

2. Państwo przyjmujące będzie traktowało urzędników konsularnych z należnym szacunkiem i podejmie odpowiednie kroki dla zapewnienia ochrony ich osoby, wolności i godności.

Artykuł 11

1. Godło Państwa wysyłającego wraz z odpowiednim napisem w języku Państwa wysyłającego i języku Państwa przyjmującego, oznaczającym urząd konsularny, może być umieszczone na budynku, w którym mieści się urząd konsularny, i na rezydencji kierownika tego urzędu.

2. Flaga Państwa wysyłającego może być wywieszona na budynku, w którym mieści się urząd konsularny, na rezydencji kierownika urzędu konsularnego, a także na środku transportu kierownika urzędu konsularnego; w czasie gdy ten środek transportu używany jest do celów urzędowych.

Artykuł 12

Państwo przyjmujące ułatwi Państwu wysyłającemu, zgodnie ze swoimi ustawami i innymi przepisami, uzyskanie pomieszczeń niezbędnych dla urzędu konsularnego, a w razie potrzeby również odpowiednich mieszkań dla członków urzędu konsularnego.

Artykuł 13

1. Państwo wysyłające ma prawo, na warunkach przewidzianych przez ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego:

- a) nabywać na własność, posiadać lub użytkować tereny, budynki lub części budynków, z przeznaczeniem na siedzibę urzędu konsularnego, na rezydencję dla kierownika urzędu konsularnego lub na mieszkania dla innych członków urzędu konsularnego;
- b) budować lub przystosowywać dla tych samych celów budynki na nabytych terenach;
- c) przenosić prawa do terenów, budynków lub części budynków w ten sposób nabytych lub zbudowanych.

2. Postanowienia ustępu 1 nie zwalniają Państwa wysyłającego od obowiązku stosowania się do przepisów i ograniczeń w zakresie prawa budowlanego i urbanistyki, mających zastosowanie na obszarze, na którym znajdują się lub będą się znajdowały tereny, budynki lub ich części.

Artykuł 14

1. Pomieszczenia konsularne oraz mieszkania urzędników konsularnych są nietykalne. Organy Państwa przyjmującego nie mogą do nich wkraczać bez zgody kierownika urzędu konsularnego, kierownika przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego albo osoby wyznaczonej przez jednego z nich.

2. Państwo przyjmujące ma szczególny obowiązek przedsięwzięcia wszelkich stosownych środków dla ochrony pomieszczeń konsularnych przed jakimkolwiek wtargnięciem lub szkodą oraz dla zapobieżenia jakiegokolwiek zakłóceniu spokoju urzędu konsularnego lub uchybieniu jego godności.

2. L'Etat de résidence traitera les fonctionnaires consulaires avec le respect qui leur est dû et entreprendra toutes les mesures appropriées pour empêcher toute atteinte à leur personne, leur liberté et leur dignité.

Article 11

1. L'écusson de l'Etat d'envoi portant une inscription appropriée dans la langue de l'Etat d'envoi et celle de l'Etat de résidence et désignant le poste consulaire peut être placé sur le bâtiment occupé par le poste consulaire et sur la résidence du chef de poste consulaire.

2. Le pavillon national de l'Etat d'envoi peut être arboré sur le bâtiment occupé par le poste consulaire, sur la résidence du chef du poste consulaire et sur le moyen de transport du chef du poste consulaire lorsque celui-ci est utilisé pour les besoins du service.

Article 12

L'Etat de résidence aidera l'Etat d'envoi, dans le cadre de ses lois et règlements, à se procurer les locaux nécessaires au poste consulaire et, en cas de besoin, des logements convenables pour les membres du poste consulaire.

Article 13

1. L'Etat d'envoi a le droit, dans le cadre des lois et règlements de l'Etat de résidence:

- a) d'acquérir, posséder ou utiliser des terrains, des bâtiments ou parties de bâtiments destinés aux bureaux du poste consulaire, à la résidence du chef de poste consulaire ou aux logements des autres membres du poste consulaire;
- b) de construire ou d'aménager aux mêmes fins les bâtiments se trouvant sur les terrains achetés;
- c) de transférer la propriété des terrains, des bâtiments ou parties des bâtiments ainsi acquis ou construits.

2. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article ne dispensent pas l'Etat d'envoi de l'obligation de respecter les règlements et les restrictions en matière de droit immobilier et d'urbanisme, s'appliquant sur le territoire où se trouvent les terrains, les bâtiments ou parties de bâtiments destinés aux locaux consulaires.

Article 14

1. Les locaux consulaires ainsi que les logements des fonctionnaires consulaires sont inviolables. Les autorités de l'Etat de résidence ne peuvent y pénétrer qu'avec le consentement du chef de poste consulaire, du chef de la mission diplomatique de l'Etat d'envoi ou de la personne désignée par l'un d'eux.

2. L'Etat de résidence a l'obligation spéciale de prendre toutes les mesures appropriées pour empêcher que les locaux consulaires ne soient envahis ou endommagés et pour empêcher que la paix du poste consulaire ne soit troublée et sa dignité amoindrie.

Artykuł 15

Pomieszczenia konsularne, ich urządzenia, mienie urzędu konsularnego i jego środki transportu nie podlegają żadnej formie rekwizycji dla celów obrony narodowej lub użyteczności publicznej. Jeżeli dla tych celów niezbędne jest wywłaszczenie, powinny być przewidziane wszelkie możliwe środki dla uniknięcia utrudnienia wykonywania funkcji konsularnych i powinno być niezwłocznie wypłacone Państwu wysyłającemu odpowiednie i efektywne odszkodowanie.

Artykuł 16

1. Pomieszczenia konsularne, a także mieszkania członków urzędu konsularnego, których właścicielem lub najemcą jest Państwo wysyłające, są wolne od wszelkich państwowych, terenowych lub komunalnych podatków i opłat, z wyjątkiem opłat pobieranych za świadczenie usług.

2. Zwolnień wymienionych w ustępie 1 nie stosuje się do podatków i opłat ciążących na podstawie ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego na osobie, która zawarła umowę z Państwem wysyłającym.

3. Postanowienia ustępów 1 i 2 stosuje się odpowiednio do środków transportu będących własnością Państwa wysyłającego i przeznaczonych wyłącznie dla celów urzędu konsularnego.

Artykuł 17

Archiwa konsularne są nietykalne w każdym czasie i niezależnie od tego, gdzie się znajdują.

Artykuł 18

1. Państwo przyjmujące dopuści i będzie ochraniać swobodę porozumiewania się dla wszystkich celów urzędowych. Przy porozumiewaniu się z rządem, przedstawicielstwami dyplomatycznymi oraz innymi urzędami konsularnymi Państwa wysyłającego, bez względu na to, gdzie się znajdują, urząd konsularny może używać wszelkich odpowiednich środków łączności, włącznie z kurierami dyplomatycznymi lub konsularnymi, bagażem dyplomatycznym lub konsularnym oraz korespondencją sporządzoną kodem lub szyfrem. Urząd konsularny może za zgodą Państwa przyjmującego zainstalować nadajnik radiowy i używać go.

2. Korespondencja urzędowa urzędu konsularnego jest nietykalna.

3. Bagaż konsularny powinien posiadać widoczne zewnętrzne oznaczenia jego charakteru i może zawierać jedynie korespondencję urzędową, jak również dokumenty i przedmioty przeznaczone wyłącznie do użytku urzędowego.

4. Bagaż konsularny nie podlega otwarciu, kontroli ani zatrzymaniu.

5. Kurier konsularny powinien być zaopatrzony w urzędowy dokument stwierdzający jego status i określający liczbę paczek stanowiących bagaż konsularny. Kurierem konsularnym może być tylko obywatel Państwa wysyłającego nie posiadający stałego miejsca zamieszkania w Państwie przyjmującym. Przy wykonywaniu swoich funkcji kurier konsularny znajduje się pod ochroną Państwa przyjmującego. Korzysta on z nietykalności osobistej i nie podlega aresztowaniu, zatrzymaniu ani ograniczeniu wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie.

Article 15

Les locaux consulaires, leur ameublement, les biens du poste consulaire ainsi que les moyens de transport ne peuvent faire l'objet d'aucune réquisition à des fins de défense nationale ou d'utilité publique. Au cas où une expropriation serait nécessaire à ces mêmes fins, toutes les mesures appropriées devront être entreprises afin d'éviter tout obstacle à l'exercice des fonctions consulaires et l'indemnité effective correspondante devra être payée sans aucun délai à l'Etat d'envoi.

Article 16

1. Les locaux consulaires et les logements des membres du poste consulaire dont l'Etat d'envoi est propriétaire ou locataire sont exempts de tous impôts et taxes de toute nature, nationaux, régionaux ou communaux, à l'exception des taxes perçues en rémunération de services rendus.

2. L'exemption fiscale prévue au paragraphe 1 du présent article ne s'applique pas aux impôts et taxes qui, d'après les lois et les règlements de l'Etat de résidence, sont à la charge de la personne qui a contracté avec l'Etat d'envoi.

3. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 du présent article s'appliquent également aux moyens de transport étant la propriété de l'Etat d'envoi et utilisés exclusivement pour les besoins du poste consulaire.

Article 17

Les archives consulaires sont inviolables à tout moment et en quelque lieu qu'ils se trouvent.

Article 18

1. L'Etat de résidence permet et protège la liberté de communication pour toutes fins officielles. En communiquant avec le Gouvernement, les missions diplomatiques et les autres postes consulaires de l'Etat d'envoi, où qu'ils se trouvent, le poste consulaire peut employer tous les moyens de communication appropriés, y compris les courriers diplomatiques ou consulaires, la valise diplomatique ou consulaire ainsi que les messages en code ou en chiffre. Le poste consulaire peut, sur autorisation de l'Etat de résidence, installer et utiliser un poste émetteur de radio.

2. La correspondance officielle du poste consulaire est inviolable.

3. La valise consulaire doit porter des signes extérieurs visibles de son caractère et ne peut contenir que la correspondance officielle ainsi que les documents et objets destinés à être utilisés pour les besoins du service.

4. La valise consulaire ne peut être ni ouverte, ni contrôlée, ni retenue.

5. Le courrier consulaire doit être muni d'un document officiel attestant son statut et définissant le nombre de colis constituant la valise consulaire. Ne peut être courrier consulaire que le ressortissant de l'Etat d'envoi ne résidant pas dans l'Etat de résidence. Pendant l'accomplissement de ses fonctions, le courrier consulaire se trouve sous la protection de l'Etat de résidence. Il bénéficie de l'inviolabilité personnelle, ne peut être ni arrêté, ni détenu, ni voir sa liberté personnelle limitée sous quelque forme que ce soit.

6. Bagaż konsularny może być powierzony kapitanowi statku morskiego lub statku powietrznego. Kapitan będzie zaopatrzony w urzędowy dokument, określający liczbę paczek stanowiących bagaż konsularny, jednakże nie będzie on uważany za kuriera konsularnego. Członek urzędu konsularnego może odebrać bagaż konsularny od kapitana statku morskiego lub statku powietrznego lub przekazać mu taki bagaż bez żadnych trudności.

Artykuł 19

1. Urzędnicy konsularni są zwolnieni od jurysdykcji karnej, cywilnej i administracyjnej Państwa przyjmującego. Korzystają oni z nietykalności osobistej i w związku z tym nie podlegają zatrzymaniu, aresztowaniu ani ograniczeniu wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie.

2. Pracownicy konsularni są zwolnieni od jurysdykcji karnej, cywilnej i administracyjnej Państwa przyjmującego w odniesieniu do czynności dokonanych w zakresie ich obowiązków urzędowych. Nie podlegają oni również zatrzymaniu, aresztowaniu lub ograniczeniu wolności osobistej w odniesieniu do czynności dokonanych poza zakresem ich obowiązków urzędowych, z wyjątkiem popełnienia przestępstwa, które według prawa Państwa przyjmującego zagrożone jest karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat trzech albo karą surowszą, bądź w wykonaniu prawomocnego wyroku za tego rodzaju przestępstwo.

3. W wypadku wszczęcia postępowania karnego przeciwko pracownikowi konsularnemu bądź w razie jego zatrzymania, aresztowania lub ograniczenia wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie, właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią niezwłocznie kierownika urzędu konsularnego.

4. W razie wszczęcia postępowania karnego przeciwko pracownikowi konsularnemu, będzie ono prowadzone z należnymi względami oraz w sposób, który możliwie najmniej utrudniałby wykonywanie obowiązków urzędowych.

5. Postanowień ustępów 1 i 2 nie stosuje się do spraw cywilnych:

- a) wynikłych z zawarcia przez członka urzędu konsularnego umowy, w której nie występował on wyraźnie lub w sposób dorozumiany jako przedstawiciel Państwa wysyłającego;
- b) wytoczonych na skutek szkody powstałej w wyniku wypadku w Państwie przyjmującym, spowodowanego przez pojazd, statek lub statek powietrzny;
- c) dotyczących spadków, w których członek urzędu konsularnego występuje jako spadkobierca, zapisobierca, wykonawca testamentu, zarządca lub kurator spadku w charakterze osoby prywatnej, a nie jako przedstawiciel Państwa wysyłającego.

Artykuł 20

1. Urzędnicy konsularni nie są obowiązani do składania zeznań w charakterze świadków.

2. Pracownicy konsularni mogą być wzywani i przesłuchiwani w charakterze świadków. Nie są oni obowiązani do składania zeznań co do faktów związanych z wykonywanymi funkcjami ani do przedkładania urzędowej korespondencji i dokumentów dotyczących tych faktów. Są również uprawnieni do odmowy udzielenia opinii jako rzeczoznawcy praw Państwa przyjmującego. W przypad-

6. La valise consulaire peut être confiée au commandant de bord d'un navire ou d'un avion. Le commandant sera muni d'un document officiel indiquant le nombre de colis qui constituent la valise consulaire, toutefois, il ne sera pas considéré comme courrier consulaire. Un membre du poste consulaire peut prendre en possession la valise consulaire des mains du commandant de l'avion ou bien la lui remettre sans aucune difficulté.

Article 19

1. Les fonctionnaires consulaires sont exemptés de juridiction en matière pénale, civile et administrative dans l'Etat de résidence. Ils bénéficient de l'inviolabilité personnelle et de ce fait ne peuvent être ni arrêtés, ni détenus, ni privés de sa liberté sous quelque forme que ce soit.

2. Les employés consulaires sont exemptés de juridiction en matière pénale, civile et administrative dans l'Etat de résidence pour les actes accomplis dans l'exercice de leurs fonctions. Ils ne peuvent être ni arrêtés, ni détenus, ni privés de leur liberté sous quelque forme que ce soit que dans le cas d'une infraction grave punissable en vertu de la législation de l'Etat de résidence d'une peine privative de liberté dont le minimum est au moins de trois ans ou d'une peine plus grave et sur la base de l'exécution d'un jugement ayant l'autorité de la chose jugée.

3. En cas de poursuite pénale contre un employé consulaire ou d'arrestation, de détention ou de privation de liberté sous quelque forme, les autorités compétentes de l'Etat de résidence sont tenus d'en informer sans délai le chef du poste consulaire.

4. Lorsqu'une procédure pénale est engagée contre un employé consulaire, elle est conduite rapidement et de manière à gêner le moins possible l'exercice de ses fonctions dans le poste consulaire.

5. Les dispositions du paragraphe 1 et paragraphe 2 du présent article ne s'appliquent pas en cas d'action civile:

- a) résultant des obligations d'un contrat qu'un membre du poste consulaire n'a pas conclu expressément ou implicitement en tant que mandataire de l'Etat d'envoi;
- b) intentée par un tiers se prévalant d'un dommage causé dans l'Etat de résidence par un véhicule, un navire ou un aéronef;
- c) concernant des successions dans lesquelles le membre du poste consulaire agit comme l'héritier, légataire, exécuteur du testament, administrateur ou courateur de la succession, en qualité d'une personne privée et non en qualité de représentant de l'Etat d'envoi.

Article 20

1. Les fonctionnaires consulaires ne sont pas tenus de déposer en qualité de témoins.

2. Les employés consulaires peuvent être appelés à répondre en qualité de témoins. Ils ne sont pas tenus de déposer sur les faits ayant trait à l'exercice de leurs fonctions, ni de produire la correspondance et les documents officiels y ayant trait. Ils ont également le droit de refuser de témoigner en tant qu'experts en matière de droit de l'Etat d'envoi. Toutefois, au cas où ils refuse-

ku niezastosowania się do wezwania lub odmowy zeznań nie mogą być jednakże pociągnięci do odpowiedzialności.

3. Organ Państwa przyjmującego, wzywający do złożenia zeznań, nie może utrudniać pracownikowi konsularnemu wykonywania jego funkcji. Gdy jest to możliwe, może przyjąć takie zeznanie w jego mieszkaniu lub w urzędzie konsularnym bądź przyjąć od niego oświadczenie na piśmie.

4. Postanowienia niniejszego artykułu odnoszą się do postępowania i czynności przed sądami i innymi właściwymi organami Państwa przyjmującego.

Artykuł 21

1. Państwo wysyłające może zrzec się przywilejów i immunitetów określonych w artykułach 19 i 20. To zrzeczenie się będzie zawsze wyraźne i zakomunikowane Państwu przyjmującemu na piśmie.

2. Wszczęcie przez urzędnika konsularnego lub pracownika konsularnego postępowania w przypadku, w którym mógłby korzystać z immunitetu jurysdykcyjnego, pozbawia go prawa powoływania się na immunitet w stosunku do jakiegokolwiek powództwa wzajemnego, bezpośrednio związanego z powództwem głównym.

3. Zrzeczenie się immunitetu od jurysdykcji w odniesieniu do postępowania sądowego lub administracyjnego nie jest uważane za zrzeczenie się immunitetu w stosunku do środków wykonania orzeczenia. W stosunku do takich środków niezbędne jest odrębne zrzeczenie się.

Artykuł 22

Państwo przyjmujące zwolni członków urzędu konsularnego od wszelkiego rodzaju świadczeń osobistych i rzeczowych, a także od wszelkich publicznych lub wojskowych obowiązków, jak rekwizycje, kontrybucje wojskowe i zakwaterowanie.

Artykuł 23

Członkowie urzędu konsularnego zwolnieni są od wszelkich obowiązków przewidzianych w ustawach i innych przepisach Państwa przyjmującego w sprawie rejestracji cudzoziemców, zezwoleń na pobyt, zezwoleń na zatrudnienie i innych formalności dotyczących cudzoziemców.

Artykuł 24

1. Członkowie urzędu konsularnego są zwolnieni od wszelkich podatków i opłat, państwowych, terenowych i komunalnych, z wyjątkiem:

- a) podatków pośrednich, które normalnie wliczane są w cenę towarów lub usług;
- b) podatków i opłat od nieruchomości stanowiących własność prywatną, położonych na terytorium Państwa przyjmującego;
- c) podatków spadkowych i podatków od przeniesienia prawa własności, pobieranych przez Państwo przyjmujące, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 26;
- d) podatków i opłat od wszelkiego rodzaju prywatnych dochodów, mających swe źródło w Państwie przyjmującym;
- e) opłat pobieranych za świadczenie usług;
- f) opłat rejestracyjnych, sądowych, hipotecznych i skarbowych, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 16.

raient de répondre à la convocation, aucune sanction ne peut leur être appliquée.

3. L'autorité de l'Etat de résidence qui requiert le témoignage d'un employé consulaire ne peut pas gêner l'exercice de ses fonctions consulaires. Si cela est possible, elle peut recueillir le témoignage à son domicile ou au poste consulaire ou bien accepter une déclaration écrite de sa part.

4. Les dispositions du présent article s'appliquent à la procédure et démarches auprès des tribunaux et autres autorités compétentes de l'Etat de résidence.

Article 21

1. L'Etat d'envoi peut renoncer aux privilèges et immunités définis aux articles 19 et 20. Cette renonciation doit toujours être expresse et communiquée par écrit à l'Etat de résidence.

2. Si un fonctionnaire consulaire ou un employé consulaire engage une procédure au cas où il bénéficierait de l'immunité de juridiction, il n'est pas recevable à invoquer l'immunité de juridiction à l'égard de toute demande reconventionnelle, directement liée à la demande principale.

3. La renonciation à l'immunité de juridiction pour une action civile ou administrative n'est pas considérée comme renonciation à l'immunité quant aux mesures d'exécution du jugement. Pour ces mesures d'exécution, une renonciation distincte est nécessaire.

Article 22

L'Etat de résidence exemptera les membres du poste consulaire des prestations personnelles et matérielles ainsi que de toutes les obligations publiques et militaires telles que les réquisitions, contributions et hébergement.

Article 23

Les membres du poste consulaire sont exemptés de toutes les obligations prévues par les lois et règlements de l'Etat de résidence en matière d'immatriculation des étrangers, de permis de séjour et des permis de travail, ainsi que des autres formalités concernant les étrangers.

Article 24

1. Les membres du poste consulaire sont exemptés de tous impôts et taxes nationaux, régionaux et communaux à l'exception:

- a) des impôts indirects tels qu'ils sont normalement inclus dans le prix des marchandises et des services;
- b) des impôts et taxes sur les biens immeubles privés situés sur le territoire de l'Etat de résidence;
- c) des droits de succession et de mutation perçus par l'Etat de résidence, sous réserve des dispositions de l'article 26;
- d) des impôts et taxes sur toutes sortes de revenus privés, qui ont leur source dans l'Etat de résidence;
- e) des droits perçus rémunération de services rendus;
- f) des droits d'enregistrement, de grappe, d'hypothèque et de timbre, sous réserve des dispositions de l'article 16.

2. Członkowie urzędu konsularnego zatrudniający osoby, których płace nie są zwolnione od podatku od wynagrodzeń w Państwie przyjmującym, będą wypełniać obowiązki nakładane przez przepisy tego Państwa w zakresie pobierania podatku od wynagrodzeń.

Artykuł 25

1. Zgodnie ze swymi ustawami i innymi przepisami Państwo przyjmujące zezwala na wwóz i wywóz oraz przyznaje zwolnienie z wszelkich opłat celnych i innych opłat z tym związanych, z wyjątkiem opłat za składowanie, przewóz i podobne usługi:

- a) przedmiotów przeznaczonych do użytku służbowego urzędu konsularnego;
- b) przedmiotów przeznaczonych do użytku osobistego urzędnika konsularnego lub członków jego rodziny, łącznie z przedmiotami przeznaczonymi do urzędowania się.

2. Wyrażenie „przedmioty” obejmuje również środki transportu.

3. Przedmioty określone w ustępie 1 zwolnione są od rewizji w takim samym zakresie jak przedmioty przeznaczone do użytku służbowego przedstawicielstwa dyplomatycznego oraz osobistego członka personelu dyplomatycznego Państwa wysyłającego.

4. Pracownicy konsularni korzystają ze zwolnień przewidzianych w ustępie 1 litera b) w odniesieniu do przedmiotów sprowadzonych w związku z pierwszym urządzeniem się.

Artykuł 26

W przypadku śmierci członka urzędu konsularnego Państwo przyjmujące:

- a) zezwoli na wywóz ruchomego mienia pozostałego po osobie zmarłej, z wyjątkiem mienia nabytego w Państwie przyjmującym, którego wywóz był zabroniony w chwili śmierci tej osoby;
- b) nie będzie pobierać podatków spadkowych ani podatków od przeniesienia prawa własności w odniesieniu do mienia ruchomego, które znajdowało się w Państwie przyjmującym jedynie w związku z przebywaniem w tym Państwie osoby zmarłej jako członka urzędu konsularnego.

Artykuł 27

Z zastrzeżeniem swych ustaw i innych przepisów dotyczących stref, do których wstęp ze względu na bezpieczeństwo państwa jest zabroniony lub ograniczony, Państwo przyjmujące zapewni wszystkim członkom urzędu konsularnego swobodę poruszania się i podróżowania na swym terytorium.

Artykuł 28

Środki transportu będące własnością Państwa wysyłającego i przeznaczone dla celów urzędu konsularnego lub będące własnością członków urzędu konsularnego podlegają w Państwie przyjmującym obowiązkowemu ubezpieczeniu.

2. Les membres du poste consulaire qui emploient des personnes dont les traitements et les salaires ne sont pas exemptés de l'impôt sur le revenu dans l'Etat de résidence doivent respecter les obligations que les lois et règlements dudit Etat imposent en matière de perception de l'impôt sur le revenu.

Article 25

1. Conformément à ses lois et règlements, l'Etat de résidence autorise l'entrée et la sortie et accorde l'exemption de tous droits de douane, taxes et autres redevances connexes autres que frais d'entrepôt, de transport et frais afférents à des services analogues, pour:

- a) les objets destinés à l'usage officiel du poste consulaire;
- b) les objets destinés à l'usage personnel du fonctionnaire consulaire et les membres de sa famille y compris les effets destinés à son établissement.

2. Dans le terme „objets” sont également compris les moyens de transport.

3. Les objets énumérés au paragraphe 1 sont exemptés de la contrôle douanière dans la même mesure que les objets destinés pour l'usage officiel de la mission diplomatique ou l'usage personnel des membres du personnel diplomatique de l'Etat d'envoi.

4. Les employés consulaires bénéficient des exemptions prévues à l'alinéa „b” du paragraphe 1 du présent article en ce qui concerne les objets importés lors de leur première installation.

Article 26

En cas de décès d'un membre du poste consulaire, l'Etat de résidence:

- a) permettra l'exportation des biens meubles du défunt, à l'exception de ceux qui ont été acquis dans l'Etat de résidence et qui font l'objet d'une prohibition d'exportation au moment du décès;
- b) ne prélèvera pas de droits de succession ni de mutation sur les biens meubles, dont la présence dans l'Etat de résidence n'était due uniquement qu'à la présence dans cet Etat du défunt en tant que membre du poste consulaire.

Article 27

Sous réserve de ses lois et autres règlements concernant les zones dans lesquelles — pour des raisons de sécurité de l'Etat — l'entrée est interdite ou limitée, l'Etat de résidence assurera à tous les membres du poste consulaire la liberté de circuler et de voyager sur son territoire.

Article 28

Les moyens de transport étant la propriété de l'Etat d'envoi et destinés à l'usage du poste consulaire ou qui sont la propriété des membres du poste consulaire doivent faire l'objet d'une assurance obligatoire.

Artykuł 29

Członkowie rodzin korzystają odpowiednio z przywilejów i immunitetów przyznanych w niniejszej konwencji członkom urzędu konsularnego, pod warunkiem że nie są obywatelami Państwa przyjmującego i nie mają stałego miejsca zamieszkania w tym Państwie ani nie wykonyują w nim działalności zarobkowej.

Artykuł 30

Członkowie urzędu konsularnego, którzy są obywatelami Państwa przyjmującego lub mają stałe miejsce zamieszkania w tym Państwie, nie korzystają z przywilejów i immunitetów określonych w niniejszej konwencji, z wyjątkiem ustępów 2 i 4 artykułu 20.

CZĘŚĆ IV

Funkcje konsularne

Artykuł 31

Zadaniem urzędników konsularnych jest popieranie we wszystkich formach rozwoju stosunków ekonomicznych, handlowych, kulturalnych i naukowych między Państwem wysyłającym a Państwem przyjmującym, przyczynianie się w każdy inny sposób do rozwoju przyjaznych stosunków między Państwem wysyłającym a Państwem przyjmującym, ochrona praw i interesów Państwa wysyłającego i jego obywateli, a także ułatwianie ruchu turystycznego.

Artykuł 32

1. Urzędnicy konsularni wykonują funkcje konsularne w swoim okręgu konsularnym. Za zgodą Państwa przyjmującego mogą oni je wykonywać również poza swoim okręgiem konsularnym.

2. Przy wykonywaniu funkcji urzędnicy konsularni mogą zwracać się do:

- a) właściwych miejscowych organów swojego okręgu konsularnego;
- b) właściwych centralnych organów Państwa przyjmującego, jeżeli zezwalają na to ustawy i inne przepisy lub zwyczaje tego Państwa oraz umowy międzynarodowe.

Artykuł 33

1. Urzędnicy konsularni mają prawo, zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego, zastępować przed sądami i innymi organami Państwa przyjmującego obywateli Państwa wysyłającego, aby zapewnić im odpowiednie zastępstwo prawne w wypadkach, gdy obywatele ci z powodu nieobecności lub jakiegokolwiek innej przyczyny nie są w stanie podjąć w odpowiednim czasie ochrony swych praw i interesów.

2. Zastępstwo, o którym mowa w ustępie 1, ustaje z chwilą, kiedy osoba zastępowana ustanowi swego pełnomocnika lub sama zapewni ochronę swych praw i interesów.

Article 29

Les membres de la famille bénéficient des memes privilèges et immunités, accordés par la présente Convention aux membres du poste consulaire, à condition qu'ils ne soient pas ressortissants de l'Etat de résidence et ne résident pas dans cet Etat, et n'exercent aucune activité lucrative.

Article 30

Les membres du poste consulaire, qui sont ressortissants de l'Etat de résidence ou bien résident habituellement dans cet Etat, ne bénéficient pas des privilèges et immunités définis par la présente Convention, sous réserve des paragraphes 2 et 4 de l'article 20.

TITRE IV

Fonctions consulaires

Article 31

Les fonctionnaires consulaires ont pour devoir de favoriser, sous toutes leurs formes, les relations économiques, commerciales, culturelles et scientifiques entre l'Etat d'envoi et l'Etat de résidence, de promouvoir sous toutes ses formes le développement des relations amicales entre l'Etat d'envoi et l'Etat de résidence, de protéger les droits et les intérêts de l'Etat d'envoi et de ses ressortissants ainsi que de faciliter les échanges touristiques.

Article 32

1. Les fonctionnaires consulaires exercent ses fonctions dans sa circonscription consulaire. Avec l'accord de l'Etat de résidence, ils peuvent également les exercer en dehors de sa circonscription consulaire.

2. Dans l'exercice de ses fonctions, les fonctionnaires consulaires peuvent s'adresser aux:

- a) autorités compétentes locales de la circonscription consulaire;
- b) autorités compétentes centrales de l'Etat de résidence, dans la mesure où le permettent les lois et autres règlements ainsi que les coutumes de cet Etat, ainsi que les accords internationaux.

Article 33

1. Les fonctionnaires consulaires ont le droit, conformément aux lois et autres règlements de l'Etat de résidence, de comparaître devant les tribunaux et autres autorités de l'Etat de résidence, afin d'assurer la représentation juridique appropriée dans les cas où ces ressortissants — en raison de leur absence ou pour toute autre raison — ne peuvent pas défendre en temps utile leurs droits et intérêts.

2. La représentation, dont il est question au paragraphe 1 expiré au moment où la personne représentée désigne son plénipotentiaire ou bien qu'elle assure elle-même la défense de ses droits et intérêts.

Artykuł 34

Urzednicy konsularni maja prawo:

- a) prowadzic rejestr obywateli Państwa wysylajacego;
- b) wydawac obywatelom Państwa wysylajacego paszporty lub inne dokumenty podrózy, przedluzac ich wzaznosć, dokonywac w nich innych zmian, a takze uniewazniac;
- c) wydawac wizy.

Artykuł 35

1. Kierownik urzedu konsularnego ma prawo przyjmowac oswiadczenia o wstapieniu w zwiazek malzenski, pod warunkiem ze obie strony zawierajace malzenstwo sa obywatelami Państwa wysylajacego. Urzad konsularny zawiadamia wzasciwe organy Państwa przyjmujacego o zawartych zwiazkach malzenskich, jezeli ustawy i inne przepisy Państwa przyjmujacego tego wymagaja.

2. Urzednicy konsularni maja prawo prowadzic rejestracje urodzen, malzenstw i zgonow obywateli Państwa wysylajacego oraz wydawac odpowiednie dokumenty. Nie zwalnia to jednak obywateli Państwa wysylajacego od obowiazku przestrzegania ustaw i innych przepisow Państwa przyjmujacego w sprawie rejestracji urodzen, malzenstw i zgonow.

3. Wzasciwe organy Państwa przyjmujacego beda bezzwlocznie i nieodplatnie przesylic urzedowi konsularnemu do celow urzedowych odpisy i wyciagi dokumentow stanu cywilnego dotyczace obywateli Państwa wysylajacego.

Artykuł 36

1. Urzednicy konsularni maja prawo:

- a) przyjmowac, sporzadzac i uwierzytelniac oswiadczenia obywateli Państwa wysylajacego;
- b) przyjmowac, sporzadzac, uwierzytelniac i przechowywac w depozycie rozporzadzenia ostatniej woli i inne dokumenty stwierdzajace jednostronne czynnosci prawne obywateli Państwa wysylajacego;
- c) uwierzytelniac dokumenty, podpisy oraz pieczecie na dokumentach obywateli Państwa wysylajacego;
- d) legalizowac wszelkie dokumenty wydane przez organy Państwa wysylajacego lub Państwa przyjmujacego oraz poswiadczac odpisy i wyciagi z tych dokumentow;
- e) tlumaczyc dokumenty i uwierzytelniac zgodnosć tlumaczen;
- f) sporzadzac i uwierzytelniac umowy, ktore zawieraja miedzy soba obywatele Państwa wysylajacego, jezeli nie dotyczaja one ustanowienia, przeniesienia lub wygasnienia praw do nieruchomosci znajdujacych sie w Państwie przyjmujacym;
- g) sporzadzac i uwierzytelniac umowy, bez wzgledu na obywatelstwo osob będuacych stronami, jezeli te umowy odnosza sie wzylacznie do mienia lub prawa istniejacego w Państwie wysylajacym albo beda wykonywane wzylacznie w tym Państwie;
- h) wydawac dokumenty dotyczace pochodzenia towarow;

Article 34

Les fonctionnaires consulaires ont le droit:

- a) d'immatriculer les ressortissants de l'Etat d'envoi;
- b) de delivrer aux ressortissants de l'Etat d'envoi des passeports ou autres titres de voyage, de les renouveler, d'y introduire d'autres modifications et également de les annuler;
- c) de delivrer des visas.

Article 35

1. Le chef de poste consulaire a le droit de celebrier les mariages a la condition que les deux epoux sont ressortissants de l'Etat d'envoi. Le poste consulaire informe les autorites competentes de l'Etat de residence de ces mariages contractes si les lois et autres reglements de l'Etat de residence l'exigent.

2. Les fonctionnaires consulaires ont le droit de tenir le registre des naissances, mariages et decès des ressortissants de l'Etat d'envoi ainsi que de delivrer les documents appropriés. Ceci ne dispense toutefois pas les ressortissants de l'Etat d'envoi du devoir de respecter les lois et autres reglements de l'Etat de residence, en matiere d'immatriculation des naissances, mariages et decès.

3. Les autorites competentes de l'Etat de residence transmettront sans retard et sans frais au poste consulaire, a des fins officielles, les copies et les extraits des documents d'etat civil concernant les ressortissants de l'Etat d'envoi.

Article 36

1. Les fonctionnaires consulaires ont le droit de:

- a) recevoir, dresser et legaliser les declarations des ressortissants de l'Etat d'envoi;
- b) recevoir, dresser, legaliser, recevoir en depot les dispositions de la derniere volonte et autres documents constatant l'acte juridique unilatéral des ressortissants de l'Etat d'envoi;
- c) legaliser les documents, signatures et sceaux sur les documents des ressortissants de l'Etat d'envoi;
- d) legaliser tous documents delivres par les autorites de l'Etat d'envoi ou par l'Etat de residence, legaliser les copies et les extraits de ces documents;
- e) traduire les documents et certifier la traduction conforme avec l'original;
- f) dresser et legaliser les contrats passes entre ressortissants de l'Etat d'envoi, s'ils ne sont pas relatifs a l'etablissement, le transfert ou l'expiration de droits reels sur des biens immeubles situes dans l'Etat de residence;
- g) dresser et legaliser les contrats, quelle que soit la nationalite des parties, si ces contrats sont relatifs aux biens ou aux droits situes dans l'Etat d'envoi et s'ils doivent produire des effets juridiques dans cet Etat;
- h) delivrer des certificats d'origine pour les marchandises;

i) ogłaszać w pomieszczeniach konsularnych zawiadomienia dotyczące wszelkich spraw z zakresu praw, obowiązków lub interesów obywateli Państwa wysyłającego.

2. Dokumenty wymienione w ustępie 1, sporządzone, uwierzytelnione lub zalegalizowane przez urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego, uważane są za dokumenty publiczne lub publicznie uwierzytelnione oraz mają taką samą moc prawną i moc dowodową jak dokumenty uwierzytelnione lub zalegalizowane przez właściwe organy Państwa przyjmującego, jeżeli nie są sprzeczne z ustawami i innymi przepisami tego Państwa.

Artykuł 37

Urzednicy konsularni mają prawo przyjmować do depozytu dokumenty, pieniądze lub przedmioty wartościowe od obywateli Państwa wysyłającego.

Urzednicy konsularni mają również prawo przyjmować, w celu przekazania właścicielom, przedmioty zagubione przez obywateli Państwa wysyłającego podczas ich pobytu w Państwie przyjmującym.

Artykuł 38

Urzednicy konsularni mają prawo, na wniosek właściwych organów Państwa wysyłającego, przyjmować od osób nie posiadających obywatelstwa Państwa przyjmującego ani obywatelstwa państwa trzeciego, dobrowolne zeznania w charakterze stron, świadków lub biegłych oraz doręczać im pisma sądowe i pozasądowe. Przy wykonywaniu tych czynności nie można stosować ani grozić stosowaniem środków przymusu.

Artykuł 39

1. Organy Państwa przyjmującego będą powiadamiać pisemnie urząd konsularny o przypadkach, kiedy zachodzi potrzeba ustanowienia opieki lub kurateli nad obywatelem Państwa wysyłającego, małoletnim lub nie posiadającym pełnej zdolności do działań prawnych, albo nad mieniem w Państwie przyjmującym, którym to mieniem obywatel Państwa wysyłającego nie jest w stanie zarządzać z jakichkolwiek powodów.

2. Urzednicy konsularni mogą porozumiewać się w sprawach, o których mowa w ustępie 1, z właściwymi organami Państwa przyjmującego, a w szczególności proponować odpowiednią osobę na opiekuna lub kuratora.

Artykuł 40

Urzednicy konsularni mają prawo porozumiewać się z każdym obywatelem Państwa wysyłającego, udzielać mu pomocy lub rady, a w razie konieczności zapewnić mu opiekę prawną. Państwo przyjmujące nie będzie w żaden sposób ograniczać możliwości porozumiewania się obywateli Państwa wysyłającego z urzędem konsularnym ani dostępu do tego urzędu.

Artykuł 41

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią niezwłocznie urząd konsularny Państwa wysyłającego o każdym przypadku zatrzymania, aresztowania lub

i) publier dans les locaux consulaires des avis relatifs à toutes les questions relevant des droits et obligations ou des intérêts des ressortissants de l'Etat d'envoi.

2. Les documents énumérés au paragraphe 1, dressés, légalisés ou certifiés, conformes par le fonctionnaire consulaire de l'Etat d'envoi, sont considérés comme documents officiels, officiellement légalisés et possèdent la même force probante et produisent les mêmes effets que les documents légalisés par les autorités compétentes de l'Etat de résidence à condition toutefois qu'ils ne s'opposent pas aux lois et autres règlements de cet Etat.

Article 37

Les fonctionnaires consulaires ont le droit de recevoir en dépôt des documents, des sommes d'argent et des objets de valeur qui leur sont remis par les ressortissants de l'Etat d'envoi.

Les fonctionnaires consulaires ont également le droit de recevoir en vue de les transmettre à leurs propriétaires, les objets égarés par les ressortissants de l'Etat d'envoi au cours de leur séjour dans l'Etat de résidence.

Article 38

Les fonctionnaires consulaires ont le droit, sur la demande des autorités compétentes de l'Etat d'envoi, de recevoir, des personnes ne possédant pas la nationalité de l'Etat de résidence ni la nationalité d'un Etat tiers, les dépositions bénévoles en qualité de parties, de témoins ou d'experts, ainsi que leur remettre des documents judiciaires et extrajudiciaires. Dans l'accomplissement de ces actions il est interdit d'appliquer ou de menacer d'utiliser les moyens de contrainte.

Article 39

1. Les autorités de l'Etat de résidence informent le poste consulaire lorsqu'il y a nécessité d'organiser la tutelle ou la curatelle d'un ressortissant de l'Etat d'envoi, mineur ou possédant une capacité limitée de contracter, ou bien la protection des biens se trouvant dans l'Etat de résidence et que le ressortissant de l'Etat d'envoi n'est pas en état d'administrer quelle qu'en soit la raison.

2. Les fonctionnaires consulaires peuvent communiquer en matière des questions visées au paragraphe 1 avec les autorités compétentes de l'Etat de résidence et en particulier proposer des personnes pour agir en qualité de tuteur ou de curateur.

Article 40

Les fonctionnaires consulaires ont le droit de communiquer avec tout ressortissant de l'Etat d'envoi, lui prêter assistance et conseil, en cas de besoin, lui assurer une assistance juridique. L'Etat de résidence ne limitera aucunement les possibilités de communication des ressortissants de l'Etat d'envoi avec le poste consulaire ni l'accès à ce poste.

Article 41

1. Les autorités compétentes de l'Etat de résidence informeront sans délai le poste consulaire de l'Etat d'envoi de chaque cas de détention, d'arrestation ou de privation

pozbawienia wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie obywatela Państwa wysyłającego. Powiadomienie to będzie dokonane najpóźniej czwartego dnia po dniu, w którym zastosowano te środki. Właściwe organy Państwa przyjmującego są obowiązane przekazywać niezwłocznie wiadomości skierowane przez taką osobę do urzędu konsularnego.

2. Urzędnicy konsularni mają prawo odwiedzać obywatela Państwa wysyłającego zatrzymanego, aresztowanego lub pozbawionego wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie, a także rozmawiać lub korespondować z nim oraz udzielać mu pomocy w zorganizowaniu obrony. Mają oni również prawo odwiedzać obywatela Państwa wysyłającego odbywającego karę pozbawienia wolności. Właściwe organy Państwa przyjmującego udziela urzędnikowi konsularnemu prawa widzenia się z takim obywatelem najpóźniej siódmego dnia po dniu, w którym miało miejsce zatrzymanie, aresztowanie lub pozbawienie wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie, a następnie w rozsądnych okresach czasu.

3. Właściwe organy Państwa przyjmującego będą informować osoby, których dotyczy postanowienia niniejszego artykułu, o wszystkich uprawnieniach, które im przysługują zgodnie z tymi postanowieniami.

4. Uprawnienia określone w niniejszym artykule będą wykonywane zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego, z zastrzeżeniem, że nie uchylają one tych uprawnień.

Artykuł 42

Właściwe organy Państwa przyjmującego będą niezwłocznie informować urząd konsularny o zgonie obywatela Państwa wysyłającego, a także o zgonie obywatela Państwa przyjmującego lub państwa trzeciego, jeżeli urodził się on na terytorium Państwa wysyłającego. Organy te będą bezpłatnie przekazywać urzędowi konsularnemu odpisy aktów zgonu tych osób.

Artykuł 43

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią niezwłocznie urzędnika konsularnego o otwarciu w tym Państwie spadku po obywatelu Państwa wysyłającego, jak również o otwarciu spadku, niezależnie od obywatelstwa osoby zmarłej, jeżeli obywatel Państwa wysyłającego powołany jest do spadku jako spadkobierca, uprawniony lub zapisobierca.

2. Właściwe organy Państwa przyjmującego podejmą odpowiednie środki przewidziane w ustawach i innych przepisach tego Państwa dla zabezpieczenia spadku oraz przekazania urzędnikowi konsularnemu odpisu testamentu, jeżeli został on sporządzony, oraz wszelkich posiadanych informacji dotyczących spadku, miejsca pobytu osób uprawnionych do spadku, wartości i składu masy spadkowej, łącznie z kwotami pochodzącymi z tytułu ubezpieczeń społecznych, zarobków, polis ubezpieczeniowych. Powiadomią także o terminie rozpoczęcia postępowania spadkowego lub stadium, w jakim się ono znajduje.

3. Urzędnik konsularny jest upoważniony, bez potrzeby przedstawiania pełnomocnictwa, do reprezentowania, bezpośrednio lub za pośrednictwem swego przedstawiciela,

de liberté personnelle sous quelque autre forme qui frapperait un ressortissant de l'Etat d'envoi. Cette information sera transmise au plus tard le quatrième jour après le jour de la prise de ces mesures. Les autorités compétentes de l'Etat de résidence sont tenues de transmettre sans retard les communications d'une telle personne destinées au poste consulaire.

2. Le fonctionnaire consulaire a le droit de rendre visite au ressortissant de l'Etat d'envoi détenu, arrêté ou privé de liberté personnelle sous quelque autre forme et aussi de s'entretenir ou de correspondre avec lui ainsi que de lui prêter aide dans l'organisation de sa défense. Il a aussi le droit de rendre visite au ressortissant de l'Etat d'envoi purgeant une peine privative de liberté. Les autorités compétentes de l'Etat de résidence accorderont au fonctionnaire consulaire le droit de se rendre auprès dudit ressortissant au plus tard sept jours après la détention, l'arrestation ou la privation de liberté personnelle sous quelque autre forme et ensuite à des intervalles raisonnables.

3. Les autorités compétentes de l'Etat de résidence informeront les personnes à lesquelles se rapportent les dispositions de cet article de tous les droits qui leurs reviennent d'après ces dispositions.

4. Les droits définis dans cet article seront exercés conformément aux lois et autres règlements de l'Etat de résidence sous réserve que ces derniers n'abolissent pas ces droits.

Article 42

Les autorités compétentes de l'Etat de résidence informeront sans retard le poste consulaire du décès d'un ressortissant de l'Etat d'envoi, comme également du décès d'un ressortissant de l'Etat de résidence ou d'un Etat tiers, si le défunt est né sur le territoire de l'Etat d'envoi. Ces autorités transmettront, sans aucun frais, au poste consulaire, un extrait de l'acte de décès.

Article 43

1. Les autorités compétentes de l'Etat de résidence avisent sans retard le fonctionnaire consulaire de l'ouverture dans cet Etat d'une succession, à la suite du décès d'un ressortissant de l'Etat d'envoi, ainsi que de l'ouverture d'une succession quelle que soit la nationalité de la personne décédée, à laquelle un ressortissant de l'Etat d'envoi peut être intéressé en qualité d'héritier, d'ayant droit ou de légataire.

2. Les autorités compétentes de l'Etat de résidence prendront les mesures nécessaires prévues par les lois et règlements de cet Etat, pour protéger la succession et pour transmettre au fonctionnaire consulaire la copie du testament, si celui-ci a été dressé par le défunt, ainsi que toutes les informations dont elles disposent au sujet des ayants droit, de leur domicile et de leur séjour, de la valeur et de la composition de la succession, y compris les sommes provenant des assurances sociales, les revenus, les polices d'assurances. Elles informeront également de la date de l'ouverture de la procédure successorale ou de l'état de cette procédure.

3. Le fonctionnaire consulaire est autorisé d'office sans être tenu de présenter une procuration à représenter directement ou indirectement par l'entremise de son repré-

przed sądami i innymi właściwymi organami Państwa przyjmującego obywatela Państwa wysyłającego, uprawnionego do spadku lub mającego roszczenia do spadku w Państwie przyjmującym, jeżeli jest on nieobecny lub nie ustanowił swojego pełnomocnika.

4. Urzędnik konsularny ma prawo domagać się:

- a) zabezpieczenia spadku, nałożenia i zdjęcia pieczęci, podjęcia środków zabezpieczenia spadku, w tym wyznaczenia kuratora spadku, jak również uczestniczyć w tych czynnościach;
- b) sprzedaży mienia wchodzącego w skład spadku, jak również powiadomienia o dacie ustalonej dla tej sprzedaży, aby mógł być obecny.

5. Z chwilą zakończenia postępowania spadkowego lub innych czynności urzędowych właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią o tym niezwłocznie urzędnika konsularnego i po uregulowaniu długów, opłat i podatków w ciągu trzech miesięcy przekażą mu spadek lub udziały spadkowe osób, które reprezentuje.

6. W przypadku gdy wartość spadku jest niewielka, urzędnik konsularny będzie mógł zwrócić się, aby mienie spadkowe zostało mu przekazane. Będzie on miał wówczas prawo przekazania go osobom uprawnionym.

7. Urzędnik konsularny ma prawo otrzymania, w celu przekazania osobom uprawnionym, udziałów spadkowych i zapisów przypadających obywatelom Państwa wysyłającego nie mającym miejsca stałego pobytu w Państwie przyjmującym oraz otrzymania sum, które przypadają uprawnionym z tytułu odszkodowań, rent, zaległych zbroków i polis ubezpieczeniowych.

8. Przekazanie mienia i należności do Państwa wysyłającego stosownie do postanowień ustępów 5—7 może być dokonane jedynie zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego.

Artykuł 44

1. W przypadku gdy obywatel Państwa wysyłającego nie posiadający stałego miejsca zamieszkania w Państwie przyjmującym zmarł w czasie podróży w tym Państwie, przedmioty pozostałe po nim zostaną przekazane przez właściwe organy Państwa przyjmującego, bez specjalnego postępowania, urzędnikowi konsularnemu Państwa wysyłającego. Urzędnik konsularny pokryje długi zaciągnięte przez osobę zmarłą w czasie jej pobytu w Państwie przyjmującym do wysokości wartości przekazanych przedmiotów.

2. Urzędnik konsularny jest uprawniony do przekazywania za granicę, przy uwzględnieniu ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego, spadków wymienionych w ustępie 1 niniejszego artykułu oraz w ustępach 7 i 8 artykułu 43.

Artykuł 45

1. Urzędnicy konsularni mają prawo udzielać wszelkiej pomocy statkom Państwa wysyłającego oraz załogom tych statków podczas ich pobytu na morzu terytorialnym lub wodach wewnętrznych Państwa przyjmującego, włącz-

sentant, devant les tribunaux ou autres autorités compétentes de l'Etat de résidence, un ressortissant de l'Etat d'envoi ayant droit à la succession ou bien ayant des prétentions à une succession dans l'Etat de résidence, au cas où cet héritier est absent ou n'a pas désigné son mandataire.

4. Le fonctionnaire consulaire a le droit d'exiger:

- a) la conservation de la succession, la pose de scellés ainsi que leur levée, la prise de mesures en vue de la conservation de la succession, y compris la désignation d'un administrateur de la succession, ainsi que de participer à ces opérations;
- b) la vente des biens faisant partie de la succession ainsi que la communication de la date fixée pour cette vente afin qu'il puisse y être présent.

5. Au moment de la fin de la procédure successorale ou d'autres formalités officielles, les autorités compétentes de l'Etat de résidence informeront, sans retard, le fonctionnaire consulaire et, après paiement des dettes, taxes et impôts, dans un délai de trois mois lui transmettront la succession ou bien les parts personnelles des personnes qu'il représente.

6. Au cas, où la valeur de la succession est de peu d'importance, le fonctionnaire consulaire pourra réclamer que les biens successoraux lui soient remis. Il aura alors le droit de la transmettre aux personnes intéressées.

7. Le fonctionnaire consulaire a le droit de recevoir en vue de les transmettre aux personnes intéressées les parts personnelles et les legs revenant aux ressortissants de l'Etat d'envoi, ne résidant pas dans l'Etat de résidence, comme également de recevoir les sommes qui reviennent aux personnes intéressées au titre d'indemnités, de pensions, d'assurances sociales, d'arriérés de salaires et de polices d'assurances.

8. Le transfert des biens et avoirs à l'Etat d'envoi en application des dispositions des paragraphes 5, 6 et 7 du présent article ne pourra se faire que conformément à la législation de l'Etat de résidence.

Article 44

1. Au cas où un ressortissant de l'Etat d'envoi, ne résidant pas dans l'Etat de résidence, venait à décéder au cours de son voyage dans cet Etat, les effets du défunt seront remis par les autorités compétentes de l'Etat de résidence — sans procédure spéciale — à un fonctionnaire consulaire de l'Etat d'envoi. Le fonctionnaire consulaire remboursera les dettes contractées par le défunt au cours de son séjour dans l'Etat de résidence jusqu'à valeur des effets remis.

2. Le fonctionnaire consulaire est autorisé à transmettre à l'étranger, compte tenu des lois et autres règlements de l'Etat de résidence, les successions visées au paragraphe 1 du présent article ainsi qu'aux paragraphes 7 et 8 de l'article 43.

Article 45

1. Les fonctionnaires consulaires ont le droit de prêter toute sorte d'assistance aux navires de l'Etat d'envoi ainsi qu'aux équipages de ces navires pendant leur séjour dans les eaux territoriales ou intérieures de l'Etat de rési-

nie z portami. Mogą oni korzystać z prawa nadzoru i inspekcji w stosunku do statków tego Państwa i ich załóg. W tym celu mogą oni również odwiedzać statki Państwa wysyłającego i być odwiedzani przez kapitanów i załogi tych statków.

2. Organy Państwa przyjmującego będą respektować wszelkie środki podjęte przez urzędnika konsularnego zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa wysyłającego w stosunku do statków tego Państwa i ich załóg. Przy wykonywaniu takich czynności urzędnik konsularny może zwracać się o pomoc do właściwych organów Państwa przyjmującego.

Artykuł 46

Urzednicy konsularni mają prawo w stosunku do statku Państwa wysyłającego:

- a) przesłuchiwać kapitana statku i innych członków załogi statku, sprawdzać, przyjmować i poświadczать dokumenty statku, przyjmować oświadczenia dotyczące statku, ładunku i podróży oraz wydawać dokumenty niezbędne dla ułatwienia wejścia, postoju i wyjścia statku;
- b) rozstrzygać wszelkie spory między kapitanem a innymi członkami załogi, włącznie ze sporami dotyczącymi umów o pracę i warunków pracy;
- c) dokonywać czynności związanych z zatrudnieniem lub zwolnieniem kapitana i innych członków załogi;
- d) podejmować niezbędne środki w celu zapewnienia leczenia szpitalnego i powrotu kapitana i innego członka załogi;
- e) przyjmować, sporządzać lub podpisywać wszelkie świadectwa i inne dokumenty dotyczące przynależności państwowej, własności i innych praw rzeczowych oraz stanu i eksploatacji statku;
- f) udzielać kapitanowi statku i innym członkom załogi statku opieki i pomocy w ich stosunkach z sądami i innymi organami Państwa przyjmującego i w tym celu zapewniać im opiekę prawną, pomoc tłumacza lub jakiegokolwiek innej osoby;
- g) podejmować wszelkie środki w celu zachowania dyscypliny i porządku na statku;
- h) zapewnić stosowanie ustaw i innych przepisów Państwa wysyłającego w zakresie spraw morskich na statku tego Państwa.

Artykuł 47

Sądy i inne właściwe organy Państwa przyjmującego nie mogą wykonywać swojej jurysdykcji co do przestępstw popełnionych na pokładzie statku Państwa wysyłającego, chyba że chodzi o:

- a) przestępstwa popełnione przez obywatela lub przeciwko obywatelowi Państwa przyjmującego albo przez jakąkolwiek inną osobę lub przeciwko takiej osobie, jeżeli nie jest ona kapitanem lub innym członkiem załogi statku;
- b) przestępstwa naruszające spokój lub bezpieczeństwo portu bądź morza terytorialnego i wód wewnętrznych Państwa przyjmującego;

dence, y compris les ports. Ils peuvent bénéficier du droit de surveillance et d'inspections à l'encontre des navires de cet Etat et de leurs équipages. Dans ce but, ils peuvent également visiter les navires de l'Etat d'envoi et recevoir la visite des capitaines et des équipages de ces navires.

2. Les autorités compétentes de l'Etat de résidence respectent toutes les mesures entreprises par le fonctionnaire consulaire conformément aux lois et autres règlements de l'Etat d'envoi à l'encontre des navires de cet Etat et de leurs équipages. Pendant l'accomplissement de telles fonctions, le fonctionnaire consulaire peut demander l'aide des autorités compétentes de l'Etat de résidence.

Article 46

En ce qui concerne les navires de l'Etat d'envoi, les fonctionnaires consulaires ont le droit:

- a) d'interroger le capitaine du navire ou tout autre membre de l'équipage, vérifier, recevoir et viser les documents du navire, recevoir les déclarations relatives au navire, à la cargaison et au voyage ainsi que de délivrer des documents indispensables pour faciliter entrée, le séjour et la sortie du navire;
- b) régler toute sorte de différends entre le capitaine et les autres membres de l'équipage, y compris les différends relatifs aux contrats d'engagement et aux conditions de travail;
- c) de prendre des dispositions relatives à l'enrôlement ou au licencement du capitaine et des autres membres de l'équipage;
- d) d'entreprendre les mesures indispensables afin d'assurer l'hospitalisation et le rapatriement du capitaine ou de tout autre membre de l'équipage;
- e) de recevoir, dresser ou bien signer toute sortes de certificats et autres documents concernant la nationalité, la propriété et autres droits réels, l'état et l'exploitation d'un navire;
- f) de prêter aide et assistance au capitaine du navire ou à tout autre membre de l'équipage dans leurs rapports avec les tribunaux et autres autorités de l'Etat de résidence, et à cet effet, leur assurer l'assistance juridique, celle d'un interprète ou de toute autre personne;
- g) d'entreprendre toutes les mesures utiles afin de sauvegarder la discipline et l'ordre à bord du navire;
- h) d'assurer l'application des lois et autres règlements de l'Etat d'envoi en matière maritime sur un navire de cet Etat.

Article 47

Les tribunaux et les autres autorités compétentes en matière judiciaire de l'Etat de résidence ne peuvent exercer leur juridiction, s'il s'agit des infractions commises à bord d'un navire de l'Etat d'envoi, que s'il s'agit de:

- a) infraction commise par ou contre un ressortissant de l'Etat de résidence ou par toute autre personne ou contre une telle personne autre que le capitaine ou un membre de l'équipage;
- b) infractions troublant la tranquillité ou la sécurité du port ou des eaux territoriales ou intérieures de l'Etat de résidence;

- c) przestępstwa naruszające ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego dotyczące zdrowia publicznego, bezpieczeństwa życia na morzu, imigracji, spraw celnych lub zanieczyszczeń morza;
- d) przestępstwa zagrożone według prawa Państwa przyjmującego karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy niż trzy lata lub karą surowszą. W innych przypadkach wyżej wymienione władze mogą działać jedynie na prośbę lub za zgodą urzędnika konsularnego.

Artykuł 48

1. W przypadku gdy sąd lub inny organ Państwa przyjmującego zamierza aresztować lub zatrzymać na pokładzie statku Państwa wysyłającego kapitana, innego członka załogi lub pasażera tego statku bądź jakąkolwiek osobę, która nie jest obywatelem Państwa przyjmującego, albo też zająć jakiekolwiek mienie znajdujące się na statku lub przeprowadzić na pokładzie statku dochodzenie urzędowe, kompetentne organy Państwa przyjmującego powiadomią o tym urzędnika konsularnego w takim czasie, aby umożliwić mu obecność na statku, zanim czynność ta zostanie podjęta. Jeżeli uprzednie zawiadomienie urzędnika konsularnego jest niemożliwe, kompetentne organy Państwa przyjmującego powiadomią go możliwie jak najszybciej, nie później jednak aniżeli w momencie, w którym wspomniana czynność została rozpoczęta. Właściwe organy Państwa przyjmującego umożliwią urzędnikowi konsularnemu widzenie się z osobą aresztowaną lub zatrzymaną i komunikowanie się z nią, a także podejmowanie właściwych kroków w celu ochrony interesów zainteresowanej osoby lub statku.

2. Postanowienia ustępu 1 nie stosuje się do zwykłej kontroli statku przeprowadzonej przez organy Państwa przyjmującego w sprawach paszportowych, celnych, zdrowia publicznego i bezpieczeństwa życia na morzu albo też wszelkiej czynności podjętej na prośbę lub za zgodą kapitana statku.

Artykuł 49

W przypadku gdy członek załogi, nie będący obywatelem Państwa przyjmującego, opuści w tym Państwie bez zgody kapitana statek Państwa wysyłającego, kompetentne organy Państwa przyjmującego, na prośbę urzędnika konsularnego, udzielą pomocy w zakresie poszukiwania tej osoby i podejmą wszelkie niezbędne kroki w celu jej odprowadzenia na ten sam lub inny statek Państwa wysyłającego.

Artykuł 50

Urzednicy konsularni mają prawo odwiedzać statki wszelkich bander płynące do portów Państwa wysyłającego, w celu uzyskania informacji umożliwiających im wystawienie lub podpisanie dokumentów wymaganych przez ustawy i inne przepisy Państwa wysyłającego dla wejścia statku do portów tego Państwa, a także w celu przekazania właściwym organom Państwa wysyłającego informacji, o które te organy się zwrócą.

Artykuł 51

1. Jeżeli statek Państwa wysyłającego uległ rozbiciu, osiadł na mieliźnie, został wyrzucony na brzeg lub doznał

- c) infractions contre les lois et autres règlements de l'Etat de résidence concernant la santé publique, la sauvegarde de la vie humaine en mer, l'immigration, les prescriptions douanières ou la pollution de la mer;
- d) infraction punissable aux termes de la législation de l'Etat de résidence, d'une peine de privation de liberté d'au moins trois ans ou d'une peine plus grave. Dans les autres cas, les autorités visées ci-dessus, ne peuvent agir qu'en réponse à la requête ou avec le consentement du fonctionnaire consulaire.

Article 48

1. Au cas où un tribunal ou toute autre autorité de l'Etat de résidence ont l'intention d'arrêter ou détenir à bord du navire de l'Etat d'envoi, le capitaine, un autre membre de l'équipage, un passager de ce navire ou toute autre personne qui n'est pas ressortissant de l'Etat de résidence, ou bien saisir un bien se trouvant à bord, ou instituer à bord une enquête officielle, les autorités compétentes de l'Etat de résidence en informeront le fonctionnaire consulaire dans un délai tel, qu'il puisse être présent à bord avant l'exécution d'une telle mesure. S'il est impossible de l'aviser au préalable, les autorités compétentes de l'Etat de résidence l'en aviseront au plus vite, toutefois pas plus tard qu'au moment où ces mesures viennent à exécution. Les autorités compétentes de l'Etat de résidence faciliteront au fonctionnaire consulaire la visite à la personne arrêtée ou détenue, ainsi que la communication avec cette personne, comme également la prise de mesures appropriées visant à protéger les intérêts de la personne ou du navire intéressé.

2. Les dispositions du paragraphe 1 ne s'appliquent pas à un contrôle usuel, effectué par les autorités de l'Etat de résidence en matière de passeports, douane, santé publique et de la sauvegarde de la vie humaine en mer ou de toute autre démarche entreprise sur requête ou avec le consentement du commandant du navire.

Article 49

Au cas où un membre de l'équipage, n'étant pas ressortissant de l'Etat de résidence, quitte dans cet Etat — sans l'autorisation du commandant — le navire de l'Etat d'envoi, les autorités compétentes de l'Etat de résidence, sur requête du fonctionnaire consulaire, prêteront leur aide pour la recherche de cette personne et entreprendront les mesures nécessaires afin de la reconduire à bord de ce navire ou d'un autre navire de l'Etat d'envoi.

Article 50

Les fonctionnaires consulaires ont le droit de monter à bord de tout navire se rendant aux ports de l'Etat d'envoi, en vue d'obtenir les informations lui permettant de délivrer et de signer les documents exigés en vertu des lois et autres règlements de l'Etat d'envoi pour l'entrée du navire dans les ports de cet Etat, ainsi que pour transmettre aux autorités compétentes de l'Etat d'envoi, des informations que ces autorités réclament.

Article 51

1. Si un navire de l'Etat d'envoi est endommagé, échoue, est rejeté sur le rivage ou subit toute autre avarie

innej awarii na morzu terytorialnym lub wodach wewnętrznych Państwa przyjmującego, włącznie z portami, właściwe organy tego Państwa poinformują o tym niezwłocznie urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego.

2. W przypadkach wymienionych w ustępie 1 organy Państwa przyjmującego podejmą wszelkie kroki niezbędne w celu ratowania i ochrony statku, jego wyposażenia, pasażerów, załogi, ładunku, zapasów i innych przedmiotów znajdujących się na statku, a także w celu zapobieżenia naruszeniu własności i nieporządkom na statku oraz ich likwidowania. Kroki te zostaną podjęte także w stosunku do przedmiotów stanowiących część statku lub jego ładunku, które znalazły się poza statkiem. Organy Państwa przyjmującego powiadomią urzędnika konsularnego o podjętych krokach. Organy te udziela także urzędnikowi konsularnemu niezbędnej pomocy w celu podjęcia wszelkich kroków będących następstwem awarii statku, osadzenia na mieliźnie lub zatonięcia. Urzędnik konsularny ma prawo prosić organy Państwa przyjmującego, aby podjęły one i kontynuowały niezbędne kroki dla ratowania i ochrony statku, jego wyposażenia, załogi, pasażerów, ładunku, zapasów i innych przedmiotów znajdujących się na pokładzie statku. Kroki te podejmowane są we współpracy z kapitanem statku.

3. W przypadku gdy statek Państwa wysyłającego zatonię, a jego wyposażenie, ładunek, zapasy lub inne przedmioty, które znajdowały się na pokładzie statku, zostały znalezione na terytorium Państwa przyjmującego lub w pobliżu albo zostały sprowadzone do jednego z portów tego Państwa i ani kapitan, ani właściciel statku lub ładunku, ani jego przedstawiciel, ani też przedstawiciele ubezpieczenia nie są obecni lub nie mogą podjąć kroków w celu zabezpieczenia lub postanowienia o dalszym ich przeznaczeniu, urzędnik konsularny jest upoważniony podjąć, w charakterze przedstawiciela właściciela statku, takie środki, jakie mógłby w tym samym celu podjąć właściciel, gdyby był obecny.

4. Urzędnik konsularny może również podjąć środki przewidziane w ustępie 3 w odniesieniu do każdego przedmiotu należącego do obywatela Państwa wysyłającego i pochodzącego z pokładu lub ładunku statku, bez względu na jego przynależność państwową, sprowadzonego do portu lub znalezionego na brzegu, w pobliżu brzegu, albo na statku, który uległ awarii, osiadł na mieliźnie lub zatonął. Kompetentne organy Państwa przyjmującego zawiadomią bez zwłoki urzędnika konsularnego o istnieniu takiego przedmiotu.

5. Urzędnik konsularny ma prawo uczestniczyć w dochodzeniu otwartym w celu ustalenia przyczyn awarii statku, osadzenia na mieliźnie lub jego zatonięcia.

6. Właściwe organy Państwa przyjmującego na prośbę urzędnika konsularnego udziela mu niezbędnej pomocy w podejmowanych przez niego środkach w związku z awarią statku.

7. Opłaty celne lub inne tego rodzaju opłaty nie będą nakładane na terytorium Państwa przyjmującego na uszkodzony statek, jego ładunek lub zaopatrzenie, pod warunkiem że nie są one udostępnione do użytku lub spożycia w tym Państwie.

dans les eaux territoriales ou intérieures de l'Etat de résidence, y compris les ports, les autorités compétentes de cet Etat en informeront sans délai le fonctionnaire consulaire de l'Etat d'envoi.

2. Dans les cas énumérés au paragraphe 1, les autorités compétentes de l'Etat de résidence prendront les mesures nécessaires afin d'organiser le sauvetage et la protection du navire, de son équipement, des passagers de l'équipage, de la cargaison, des provisions et autres objets se trouvant à bord et également afin d'éviter toute atteinte à la propriété et tout désordre à bord ainsi que pour les éliminer. Ces mesures seront entreprises également à l'encontre des objets faisant partie du navire ou de sa cargaison et éjectés hors bord. Les autorités de l'Etat de résidence informeront le fonctionnaire consulaire des mesures entreprises. Ces autorités accorderont leur aide au fonctionnaire consulaire, afin qu'il puisse entreprendre toutes les mesures faisant suite à l'avarie, l'échouement ou le naufrage. Le fonctionnaire consulaire a le droit de demander aux autorités de l'Etat de résidence qu'elles prennent et poursuivent les mesures nécessaires pour le sauvetage et la protection du navire et de son équipement, de l'équipage, des passagers, de la cargaison, des provisions et d'autres objets du bord. Ces mesures sont prises en collaboration avec le capitaine du navire.

3. Lorsqu'un navire de l'Etat d'envoi fait naufrage, son équipement, sa cargaison, ses provisions ou d'autres objets qui étaient à bord sont trouvés sur le rivage de l'Etat de résidence ou à proximité ou sont amenés dans un port de cet Etat, et que ni le capitaine du navire, ni le propriétaire du navire ou de la cargaison, ni son mandataire, ni les représentants des assurances ne sont présents ou ne peuvent prendre les dispositions ayant pour but leur conservation ou leur destination, le fonctionnaire consulaire est autorisé à prendre, en tant que représentant du propriétaire du navire, les dispositions que le propriétaire aurait pu prendre aux mêmes fins s'il avait été présent.

4. Le fonctionnaire consulaire peut également prendre les mesures prévues au paragraphe 3, au sujet de tout objet appartenant à un ressortissant de l'Etat d'envoi et provenant du bord ou de la cargaison d'un navire, quelle que soit sa nationalité, amené dans un port ou trouvé sur le rivage à proximité du rivage ou bien sur le navire avarié, échoué ou naufragé. Les autorités compétentes de l'Etat de résidence doivent informer, sans retard, le fonctionnaire consulaire de l'existence d'un tel objet.

5. Le fonctionnaire consulaire a le droit de participer à l'enquête ouverte pour déterminer les causes de l'avarie, de l'échouement ou du naufrage.

6. En réponse à la demande du fonctionnaire consulaire, les autorités compétentes de l'Etat de résidence accordent leur aide indispensable à ce qu'il puisse entreprendre les mesures nécessaires faisant suite à l'avarie du navire.

7. Les taxes douanieres ou autres droits similaires ne seront pas appliqués — sur le territoire de l'Etat de résidence — au navire avarié, sa cargaison ou ses provisions, à condition qu'ils ne soient utilisés ou consommés dans cet Etat.

Artykuł 52

Jeżeli kapitan lub inny członek załogi statku Państwa wysyłającego zmarł lub zaginął w Państwie przyjmującym na statku bądź na lądzie, to kapitan lub jego zastępca oraz urzędnik konsularny Państwa wysyłającego są wyłącznie kompetentni do sporządzania spisu inwentarza przedmiotów, walerów i innego mienia, pozostawionych przez zmarłego lub zaginionego, i do dokonania innych czynności koniecznych dla zabezpieczenia mienia i jego przekazania w celu likwidacji spadku. Jeżeli jednak zmarły lub zaginiony jest obywatelem Państwa przyjmującego, to kapitan lub jego zastępca sporządza spis inwentarza w momencie stwierdzenia zgonu lub zaginięcia. Jedna kopia tego spisu jest doręczana organom Państwa przyjmującego, które kompetentne są do dokonywania wszelkich czynności koniecznych dla zabezpieczenia mienia i w razie potrzeby do likwidacji spadku. Organy te poinformują o swych czynnościach urząd konsularny Państwa wysyłającego.

Artykuł 53

Postanowienia artykułów 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51 i 52 będą miały także zastosowanie do statków powietrznych Państwa wysyłającego, pod warunkiem że nie są sprzeczne z postanowieniami innych umów obowiązujących między Umawiającymi się Stronami.

Artykuł 54

1. Urząd konsularny może pobierać na terytorium Państwa przyjmującego opłaty za czynności konsularne oraz inne należności, ustalone ustawami i innymi przepisami Państwa wysyłającego.

2. Kwoty pobierane z tytułu opłat i należności wymienionych w ustępie 1 są wolne od wszelkich podatków i opłat Państwa przyjmującego.

CZĘŚĆ V

Postanowienia ogólne i końcowe

Artykuł 55

1. Wszystkie osoby korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie niniejszej konwencji obowiązującej, bez uszczerbku dla tych przywilejów i immunitetów, przestrzegają ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego.

2. Pomieszczenia konsularne nie powinny być używane w sposób niezgodny z wykonywaniem funkcji konsularnych.

Artykuł 56

Urzędnicy konsularni mogą wykonywać wszelkie inne funkcje konsularne, zlecone im przez Państwo wysyłające, jeżeli nie są one sprzeczne z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego.

Artykuł 57

1. Postanowienia niniejszej konwencji stosuje się odpowiednio w przypadkach wykonywania funkcji konsularnych przez przedstawicielstwo dyplomatyczne.

Article 52

Si le capitaine ou tout autre membre de l'équipage d'un navire de l'Etat d'envoi meurt ou disparaît dans l'Etat de résidence à bord du navire et sur terre, alors le capitaine ou son remplaçant ainsi que le fonctionnaire consulaire de l'Etat d'envoi sont les seuls compétents à faire l'inventaire des objets, valeurs et autres biens laissés par le défunt ou le disparu et à effectuer les autres démarches nécessaires pour la conservation des biens et pour les transmettre en vue de liquider la succession. Toutefois, si le défunt ou disparu est ressortissant de l'Etat de résidence alors le capitaine ou son remplaçant dresse l'inventaire au moment de la constatation du décès ou de la disparition. Une copie de cet inventaire est remise aux autorités de l'Etat de résidence, qui sont compétentes pour effectuer toutes sortes de démarches indispensables pour la conservation des biens et au cas de nécessité pour la liquidation de la succession. Ces autorités informeront de leurs démarches le poste consulaire de l'Etat d'envoi.

Article 53

Les dispositions des articles 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51 et 52 sont également applicables aux aéronefs de l'Etat d'envoi, à condition qu'elles ne sont pas contraires aux dispositions des autres accords obligatoires entre les Parties Contractantes.

Article 54

1. Le poste consulaire peut percevoir sur le territoire de l'Etat de résidence des droits et taxes en contrepartie des services consulaires rendus, conformément aux lois et autres règlements de l'Etat d'envoi.

2. Les sommes perçues au titre des services consulaires rendus, visées au paragraphe 1, sont libres de tous impôts et taxes de l'Etat de résidence.

TITRE V

Dispositions générales et finales

Article 55

1. Toutes les personnes jouissant des privilèges et immunités en vertu de la présente Convention, sont tenues de respecter les lois et autres règlements de l'Etat de résidence, sans préjudice pour leurs privilèges et immunités.

2. Les locaux consulaires ne seront pas utilisés d'une façon incompatible avec l'exercice des fonctions consulaires.

Article 56

Les fonctionnaires consulaires peuvent remplir toutes sortes d'autres fonctions consulaires, dont les charge l'Etat d'envoi, si celles-ci ne sont pas contraires aux lois et autres règlements de l'Etat de résidence.

Article 57

1. Les dispositions de la présente Convention s'appliquent également dans le cas où les fonctions consulaires sont exercées par la mission diplomatique.

2. Imiona i nazwiska członków przedstawicielstwa dyplomatycznego, przydzielonych do jego wydziału konsularnego, notyfikowane są ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego.

3. Członkowie przedstawicielstwa dyplomatycznego, wymienieni w ustępie 2, korzystają nadal z przywilejów i immunitetów przysługujących im na podstawie ich statusu dyplomatycznego.

Artykuł 58

1. Konwencja niniejsza podlega ratyfikacji i wejdzie w życie po upływie trzydziestego dnia od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Phnom Penh.

2. Niniejsza konwencja zawarta jest na czas nieokreślony. Może ona być wypowiedziana w drodze notyfikacji przez każdą z Umawiających się Stron. W takim przypadku utraci moc po upływie sześciu miesięcy od dnia wypowiedzenia.

Na dowód czego pełnomocnicy Umawiających się Stron podpisali niniejszą konwencję i opatrzyli ją pieczęciami.

Sporządzono w Warszawie dnia 23 lipca 1987 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim, khmerskim i francuskim, przy czym trzy teksty mają jednakową moc. W razie rozbieżności, tekst francuski będzie rozstrzygający.

Z upoważnienia
Rady Państwa
Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej

Marian Orzechowski

Z upoważnienia
Rady Państwa
Ludowej Republiki
Kampuczy

Kong Korm

2. Les prénoms et noms des membres de la mission diplomatique, affectés au service consulaire de la mission diplomatique seront notifiés au Ministère des Affaires Etrangères de l'Etat de résidence.

3. Les membres de la mission diplomatique, visés au paragraphe 2 continuent à jouir des privilèges et immunités dont ils bénéficient au titre de leur statut diplomatique.

Article 58

1. La présente Convention sera soumise à ratification et entrera en vigueur le trentième jour suivant la date de l'échange des instruments de ratification qui aura lieu à Phnom Penh.

2. La présente Convention entrera en vigueur pour une période indéfinie. Elle peut être dénoncée, par voie de notification, par chacune des Parties contractantes. Dans ce cas, elle cessera d'être en vigueur dans les six mois suivant le jour de la renonciation.

En foi de quoi, les plénipotentiaires des Parties contractantes ont signé la présente Convention et y ont apposé les sceaux.

Fait à Varsovie, le 23 juillet 1987 en double exemplaire en langue polonaise, khmère et française, les trois textes faisant également foi. En cas de divergence dans l'interprétation, le texte français prévaudra.

Pour
Le Conseil d'Etat
de la République Populaire
de Pologne

Marian Orzechowski

Pour
Le Conseil d'Etat
de la République Populaire
du Kampuchéa

Kong Korm

Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 29 grudnia 1987 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *W. Jaruzelski*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: *M. Orzechowski*

373

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 12 września 1989 r.

w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Konwencji konsularnej między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Ludową Republiką Kampuczy, podpisanej w Warszawie dnia 23 lipca 1987 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z art. 58 ust. 1 Konwencji konsularnej między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Ludową Republiką Kampuczy, podpisanej w Warszawie dnia 23 lipca 1987 r., dokonana

została w Phnom Penh dnia 7 czerwca 1989 r. wymiana dokumentów ratyfikacyjnych wymienionej konwencji.

Powyższa konwencja weszła w życie dnia 8 lipca 1989 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *w z. H. Jaroszek*

374

UMOWA

między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Republiki Włoskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania,

sporządzona w Rzymie dnia 21 czerwca 1985 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 21 czerwca 1985 r. została podpisana w Rzymie Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Republiki Włoskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w następującym brzmieniu:

UMOWA

między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Republiki Włoskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania.

Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rząd Republiki Włoskiej

pragnąc zawrzeć Umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania, uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Zakres podmiotowy

Niniejsza umowa dotyczy osób, które mają miejsce zamieszkania lub siedzibę w jednym lub w obu Umawiających się Państwach.

Artykuł 2

Podatki, których dotyczy umowa

1. Niniejsza umowa dotyczy — bez względu na sposób poboru — podatków od dochodu, które pobiera się na rzecz każdego Umawiającego się Państwa albo jego jednostek politycznych lub administracyjnych bądź władzy lokalnej.

2. Za podatki od dochodu uważa się wszystkie podatki, które pobiera się od całego dochodu albo od części dochodu, włączając podatki od zysku z przeniesienia tytułu własności majątku ruchomego lub nieruchomego, jak również podatki od przyrostu majątku.

3. Do podatków, których dotyczy umowa, należą:

a) w Polsce:

- 1) podatek dochodowy;
- 2) podatek od wynagrodzeń;
- 3) podatek wyrównawczy;
- 4) podatek rolny,

niezależnie od tego, czy są one pobierane u źródła, czy też nie (zwane dalej „polskimi podatkami”);

AGREEMENT

between the Government of the Polish People's Republic and the Government of the Republic of Italy for the avoidance of double taxation with respect to taxes on income and the prevention of fiscal evasion.

The Government of the Polish People's Republic and the Government of the Republic of Italy,

Desiring to conclude an Agreement to avoid double taxation with respect to taxes on income and to prevent fiscal evasion,

Have agreed as follows:

Article 1

Personal Scope

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

Article 2

Taxes Covered

1. This Agreement shall apply to taxes on income imposed on behalf of each Contracting State or of its political or administrative subdivisions or local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.

2. There shall be regarded as taxes on income all taxes imposed on total income, or on elements of income including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property, taxes on the total amounts of wages or salaries paid by enterprises, as well as taxes on capital appreciation.

3. The taxes to which the Agreement shall apply are:

a) In the case of Poland:

- 1) the income tax (podatek dochodowy);
- 2) the tax on wages and salaries (podatek od wynagrodzeń);
- 3) the equalisation tax (podatek wyrównawczy);
- 4) agricultural tax (podatek rolny);

whether or not they are collected by withholding at source (hereinafter referred to as "Polish tax").

b) we Włoszech:

- 1) podatek dochodowy od osób fizycznych (l'imposta sul reddito delle persone fisiche);
- 2) podatek dochodowy od osób prawnych (l'imposta sul reddito delle persone giuridiche);
- 3) lokalny podatek dochodowy (l'imposta locale sui redditi),

niezależnie od tego, czy są one pobierane u źródła, czy też nie (zwane dalej „włoskimi podatkami”).

4. Niniejsza umowa będzie miała także zastosowanie do wszystkich podatków takiego samego lub zasadniczo podobnego rodzaju, które po podpisaniu niniejszej umowy będą wprowadzone przez każde z Umawiających się Państw obok lub zamiast istniejących podatków wyszczególnionych w niniejszym artykule. Właściwe władze Umawiających się Państw będą informowały się wzajemnie o wszystkich zasadniczych zmianach, jakie zaszły w ich ustawodawstwach podatkowych.

Artykuł 3

Ogólne definicje

1. W rozumieniu niniejszej umowy, jeżeli z jej treści nie wynika inaczej:

- a) określenie „Polska” oznacza Polską Rzeczpospolitą Ludową, włącznie z jakimkolwiek obszarem poza morzem terytorialnym Polski, który zgodnie ze zwyczajowym prawem międzynarodowym i prawem wewnętrznym Polski stanowi obszar, na którym Polska Rzeczpospolita Ludowa może wykonywać prawa odnoszące się do dna morskiego i podglebia oraz ich zasobów naturalnych;
- b) określenie „Włochy” oznacza Republikę Włoską, włącznie z jakimkolwiek obszarem poza morzem terytorialnym Włoch, który zgodnie ze zwyczajowym prawem międzynarodowym oraz w oparciu o prawo włoskie stanowi obszar, na którym Republika Włoska może wykonywać prawa odnoszące się do dna morskiego i podglebia oraz ich zasobów naturalnych;
- c) określenia „Umawiające się Państwo” i „drugie Umawiające się Państwo” oznaczają odpowiednio Polskę lub Włochy;
- d) określenie „osoba” obejmuje osobę fizyczną, spółkę oraz każde inne zrzeszenie osób;
- e) określenie „spółka” oznacza osobę prawną lub inną jednostkę, którą dla celów podatkowych traktuje się jako osobę prawną;
- f) określenia „przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa” i „przedsiębiorstwo drugiego Umawiającego się Państwa” oznaczają odpowiednio przedsiębiorstwo prowadzone przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w jednym Umawiającym się Państwie i przedsiębiorstwo prowadzone przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie;
- g) określenie „komunikacja międzynarodowa” oznacza wszelki transport wykonywany przez statek lub samolot będący w zarządzie przedsiębiorstwa, którego miejsce faktycznego zarządu znajduje się w Umawiającym się Państwie, z wyjątkiem wypadków, gdy statek lub samolot jest wykorzystywany wyłącznie między miejscami położonymi w drugim Umawiającym się Państwie;

b) In the case of Italy:

- 1) the personal income tax (l'imposta sul reddito delle persone fisiche);
- 2) the corporate income tax (l'imposta sul reddito delle persone giuridiche);
- 3) the local income tax (l'imposta locale sui redditi),

whether or not they are collected by withholding at source hereinafter referred to as "Italian tax").

4. This Agreement shall also apply to any identical or substantially similar taxes which are imposed by either Contracting State after the date of signature of this Agreement in addition to, or in place of, the existing taxes referred to in this Article. — The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any significant changes which have been made in their respective taxation laws.

Article 3

General Definitions

1. For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires:

- a) the term "Poland" means the Polish People's Republic, including any area outside the territorial sea of Poland which in accordance with the customary international law and the domestic law of Poland is an area within which the rights of the Polish People's Republic with respect to the sea bed and sub-soil and their natural resources may be exercised;
- b) the term "Italy" means the Republic of Italy, including any area outside the territorial sea of Italy which in accordance with the customary international law and the domestic law of Italy is an area within which the rights of the Republic of Italy with respect to the sea bed and sub-soil and their natural resources may be exercised;
- c) the terms "a Contracting State" and "the other Contracting State" mean Poland or Italy as the context requires;
- d) the term "person" includes an individual, a company and any other body of persons;
- e) the term "company" means any body corporate or any entity which is treated as a body corporate for tax purposes;
- f) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;
- g) the term "international traffic" means any transport by a ship or aircraft operated by an enterprise which has its place of effective management in a Contracting State, except when the ship or aircraft is operated solely between places in the other Contracting State;

- h) określenie „obywatele” oznacza:
- 1) wszystkie osoby fizyczne posiadające obywatelstwo Umawiającego się Państwa,
 - 2) wszystkie osoby prawne, spółki jawne, stowarzyszenia utworzone na podstawie prawa obowiązującego w Umawiającym się Państwie;
- i) określenie „właściwa władza” oznacza:
- 1) w wypadku Polski Ministra Finansów lub jego upoważnionego przedstawiciela,
 - 2) w wypadku Włoch Ministerstwo Finansów.

2. Przy stosowaniu niniejszej umowy przez Umawiające się Państwo, jeżeli z treści przepisu nie wynika inaczej, każde określenie, zdefiniowane odmiennie, będzie miało takie znaczenie, jakie przyjmuje się według prawa danego Umawiającego się Państwa w zakresie podatków, do których stosuje się niniejszą umowę.

Artykuł 4

Miejsce zamieszkania dla celów podatkowych

1. W rozumieniu niniejszej umowy określenie „osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie” oznacza każdą osobę, która zgodnie z prawem tego Państwa podlega tam opodatkowaniu z uwagi na jej miejsce zamieszkania, miejsce stałego pobytu, siedzibę zarządu albo inne kryteria o podobnym charakterze. Jednakże niniejsze określenie nie obejmuje osoby, która podlega opodatkowaniu w tym Państwie tylko w zakresie dochodu ze źródeł położonych w tym Państwie.

2. Jeżeli stosownie do postanowień ustępu 1 niniejszego artykułu osoba fizyczna ma miejsce zamieszkania w obu Umawiających się Państwach, to jej status będzie określony według następujących zasad:

- a) osobę uważa się za mającą miejsce zamieszkania w tym Umawiającym się Państwie, w którym ma ona stałe miejsce zamieszkania. Jeżeli ma ona stałe miejsce zamieszkania w obu Umawiających się Państwach, to uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania w tym Umawiającym się Państwie, z którym ma ściślejsze powiązania osobiste i gospodarcze (ośrodek interesów życiowych);
- b) jeżeli nie można ustalić, w którym Umawiającym się Państwie osoba ma ośrodek interesów życiowych, albo jeżeli nie posiada ona stałego miejsca zamieszkania w żadnym z Umawiających się Państw, to uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania w tym Umawiającym się Państwie, w którym zazwyczaj przebywa;
- c) jeżeli przebywa ona zazwyczaj w obydwu Umawiających się Państwach lub nie przebywa zazwyczaj w żadnym z nich, to będzie ona uważana za mającą miejsce zamieszkania w tym Umawiającym się Państwie, którego jest obywatelem;
- d) jeżeli miejsca zamieszkania tej osoby nie można ustalić zgodnie z postanowieniami liter a)—c), właściwe władze Umawiających się Państw rozstrzygną tę sprawę w drodze wzajemnego porozumienia.

3. Jeżeli stosownie do postanowień ustępu 1 niniejszego artykułu osoba nie będąca osobą fizyczną ma siedzibę w obu Umawiających się Państwach, uważa się ją za mającą siedzibę w tym Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się jej zarząd.

- h) the term "nationals" means:
- 1) all individuals possessing the nationality of a Contracting State;
 - 2) all legal persons, partnerships and associations deriving their status as such from the laws in force in a Contracting State;
- i) the term "competent authority" means:
- 1) in the case of Poland, the Minister of Finance or his authorised representative;
 - 2) in the case of Italy, the Ministry of Finance.

2. As regards the application of this Agreement by a Contracting State any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning which it has under the laws of that Contracting State concerning the taxes to which the Agreement applies.

Article 4

Fiscal Domicile

1. For the purposes of this Agreement, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the law of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of management, or any other criterion of a similar nature. But this term does not include any person who is liable to tax in that State in respect only of income from sources situated in that State.

2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 of this Article an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:

- a) He shall be deemed to be a resident of the Contracting State in which he has a permanent home available to him. If he has a permanent home available to him in both Contracting States, he shall be deemed to be a resident of the Contracting State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);
- b) If the Contracting State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either Contracting State, he shall be deemed to be a resident of the Contracting State in which he has an habitual abode;
- c) If he has an habitual abode in both Contracting States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident of the Contracting State of which he is a national;
- d) If the status of resident cannot be determined according to sub-paragraphs a)—c), the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.

3. Where by reason of the provisions of paragraph 1 of this Article a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then it shall be deemed to be a resident of the State in which its place of effective management is situated.

Artykuł 5

Zakład

1. W rozumieniu niniejszej umowy określenie „zakład” oznacza stałą placówkę, poprzez którą całkowicie lub częściowo prowadzona jest działalność przedsiębiorstwa.

2. Określenie „zakład” obejmuje w szczególności:

- a) miejsce zarządzania;
- b) filię;
- c) biuro;
- d) zakład fabryczny;
- e) warsztat;
- f) kopalnię, kamieniołom albo inne miejsce wydobywania bogactw naturalnych;
- g) budowę albo montaż, których okres prowadzenia przekracza 12 miesięcy.

3. Określenie „zakład” nie będzie obejmowało:

- a) użytkowania placówek, które służą wyłącznie do składowania, wystawiania lub wydawania dóbr albo towarów należących do przedsiębiorstwa;
- b) zapasów dóbr albo towarów przedsiębiorstwa utrzymywanych wyłącznie dla składowania, wystawiania lub wydawania;
- c) zapasów dóbr albo towarów przedsiębiorstwa utrzymywanych wyłącznie w celu przerobu przez inne przedsiębiorstwo;
- d) stałych placówek utrzymywanych wyłącznie w celu zakupu dóbr lub towarów albo w celu uzyskiwania informacji dla przedsiębiorstwa;
- e) stałych placówek utrzymywanych wyłącznie w celu reklamowym, informacyjnym, prowadzenia badań lub innej działalności o charakterze przygotowawczym albo pomocniczym dla przedsiębiorstwa.

4. Osoba działająca w Umawiającym się Państwie w imieniu przedsiębiorstwa drugiego Umawiającego się Państwa inna aniżeli niezależny przedstawiciel w rozumieniu ustępu 5 będzie uważana za posiadającą zakład w pierwszym wymienionym Państwie, jeżeli posiada ona i zwyczajowo wykonuje w tym Państwie pełnomocnictwo do zawierania umów w imieniu przedsiębiorstwa, chyba że czynności tej osoby ograniczają się do zakupu dóbr lub towarów dla przedsiębiorstwa.

5. Nie będzie uważać się, że przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa posiada zakład w drugim Umawiającym się Państwie tylko z tego powodu, że wykonuje ono w tym drugim Państwie czynności przez maklera, komisanta albo każdego innego niezależnego przedstawiciela, jeżeli te osoby działają w ramach swojej zwykłej działalności.

6. Fakt, że spółka mająca siedzibę w Umawiającym się Państwie kontroluje lub jest kontrolowana przez spółkę, która ma siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie albo która prowadzi działalność w tym drugim Państwie (przez posiadany tam zakład albo w inny sposób), nie wystarczy, aby którąkolwiek z tych spółek uważać za zakład drugiej spółki.

Article 5

Permanent Establishment

1. For the purposes of this Agreement, the term "permanent establishment" means a fixed place of business in which the business of the enterprise is wholly or partly carried on.

2. The term "permanent establishment" shall include especially:

- a) a place of management;
- b) a branch;
- c) an office;
- d) a factory;
- e) a workshop;
- f) a mine, quarry or other place of extraction of natural resources;
- b) a building site or construction or assembly project which exists for more than twelve months.

3. The term "permanent establishment" shall not be deemed to include:

- a) the use of facilities solely for the purpose of storage, display or delivery of goods or merchandise belonging to the enterprise;
- b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage, display or delivery;
- c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;
- d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise, or for collecting information, for the enterprise;
- e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of advertising, for the supply of information, for scientific research or for similar activities which have a preparatory or auxiliary character for the enterprise.

4. A person acting in a Contracting State on behalf of an enterprise of the other Contracting State — other than an agent of an independent status to whom paragraph 5 applies — shall be deemed to be a permanent establishment in the first-mentioned State if he has, and habitually exercises in that State, an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, unless his activities are limited to the purchase of goods or merchandise for the enterprise.

5. An enterprise of a Contracting State shall not be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State merely because it carries on business in that other State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, where such persons are acting in the ordinary course of their business.

6. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in the other State (whether through a permanent establishment or otherwise) shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Artykuł 6

Dochody z nieruchomości

1. Dochód uzyskiwany przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie z majątku nieruchomego (włączając dochody z eksploatacji gospodarstw rolnych i leśnych), położonego w drugim Umawiającym się Państwie, może być opodatkowany w tym drugim Państwie.

2. Określenie „majątek nieruchomy” ma znaczenie zgodne z prawem Umawiającego się Państwa, w którym majątek ten jest położony. Określenie to obejmuje w każdym wypadku przynależność do majątku nieruchomego, żywy i martwy inwentarz gospodarstw rolnych i leśnych, prawa, do których zastosowanie mają przepisy dotyczące majątku nieruchomego. Użytkowanie nieruchomości oraz prawa do zmiennych lub stałych świadczeń z tytułu eksploatacji albo prawa do eksploatacji zasobów mineralnych, źródeł i innych bogactw naturalnych będą uznane za „majątek nieruchomy”. Statki, barki oraz samoloty nie stanowią majątku nieruchomego.

3. Postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu stosuje się do dochodów uzyskiwanych z bezpośredniego użytkowania, najmu, jak również każdego innego rodzaju użytkowania majątku nieruchomego.

4. Postanowienia ustępów 1 i 3 niniejszego artykułu stosuje się również do dochodu z majątku nieruchomego przedsiębiorstwa oraz do dochodu z majątku nieruchomego, który służy do wykonywania wolnego zawodu.

Artykuł 7

Zyski przedsiębiorstw

1. Zyski przedsiębiorstwa Umawiającego się Państwa podlegają opodatkowaniu tylko w tym Państwie, chyba że przedsiębiorstwo prowadzi działalność w drugim Umawiającym się Państwie przez położony tam zakład. Jeżeli przedsiębiorstwo wykonuje działalność w ten sposób, zyski przedsiębiorstwa mogą być opodatkowane w drugim Państwie, jednak tylko do takiej wysokości, w jakiej mogą być przypisane temu zakładowi.

2. Z zastrzeżeniem postanowień ustępu 3 niniejszego artykułu, jeżeli przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa wykonuje działalność w drugim Umawiającym się Państwie przez położony tam zakład, to w każdym Umawiającym się Państwie należy przypisać temu zakładowi takie zyski, które mógłby on osiągnąć, gdyby wykonywał taką samą lub podobną działalność w takich samych lub podobnych warunkach jako samodzielne przedsiębiorstwo i był całkowicie niezależny w stosunkach z przedsiębiorstwem, którego jest zakładem.

3. Przy ustalaniu zysków zakładu dopuszcza się odliczenie wydatków ponoszonych dla tego zakładu przez przedsiębiorstwo, włącznie z kosztami zarządzania i ogólnymi kosztami administracyjnymi, niezależnie od tego, czy powstały w tym Państwie, w którym zakład jest pozony, czy gdzie indziej.

4. Jeżeli w Umawiającym się Państwie istnieje zwyczaj ustalania zysków zakładu przez podział całkowitych zysków przedsiębiorstwa na jego poszczególne części, żadne postanowienie ustępu 2 niniejszego artykułu nie

Article 6

Income from Immovable Property

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. The term "immovable property" shall be defined in accordance with the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply. Usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources shall also be considered as "immovable property". Ships, boats and aircraft shall not be regarded as immovable property.

3. The provisions of paragraph 1 of this Article shall apply to income derived from the direct use, letting, or use in any other form of immovable property.

4. The provisions of paragraphs 1 and 3 of this Article, shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

Article 7

Business Profits

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to that permanent establishment.

2. Subject to the provisions of paragraph 3 of this Article, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.

3. In the determination of the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses which are incurred for the purposes of the permanent establishment including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere.

4. Insofar as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts,

wyklucza ustalenia przez to Umawiające się Państwo zysku podlegającego opodatkowaniu według zwykle stosowanego podziału. Sposób zastosowanego podziału zysku musi jednak być taki, żeby wynik był zgodny z zasadami zawartymi w niniejszym artykule.

5. Nie można przypisać zakładowi zysku tylko z tytułu samego zakupu dóbr lub towarów przez ten zakład dla przedsiębiorstwa.

6. Przy stosowaniu poprzednich ustępów ustalenie zysków zakładu powinno być dokonywane każdego roku w ten sam sposób, chyba że istnieją uzasadnione powody, aby postąpić inaczej.

7. Jeżeli w zyskach mieszczą się dochody, które zostały odrębnie uregulowane w innych artykułach niniejszej umowy, postanowienia tych innych artykułów nie będą naruszane przez postanowienia niniejszego artykułu.

Artykuł 8

Transport morski i lotniczy

1. Zyski pochodzące z eksploatacji statków lub samolotów w komunikacji międzynarodowej podlegają opodatkowaniu tylko w tym Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa.

2. Jeżeli miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa w komunikacji morskiej znajduje się na pokładzie statku, to uważa się, że znajduje się w tym Umawiającym się Państwie, w którym leży port macierzysty statku lub — gdy nie ma on portu macierzystego — w Umawiającym się Państwie, w którym osoba eksploatująca statek ma miejsce zamieszkania lub siedzibę.

3. Postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu mają również zastosowanie do zysków osiągniętych z uczestnictwa w umowie poolowej, we wspólnym przedsiębiorstwie albo w międzynarodowym związku eksploatacyjnym.

Artykuł 9

Przedsiębiorstwa powiązane

Jeżeli:

- a) przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa bierze udział bezpośrednio bądź pośrednio w zarządzaniu, kontroli lub w majątku przedsiębiorstwa drugiego Umawiającego się Państwa albo
- b) te same osoby bezpośrednio bądź pośrednio biorą udział w zarządzaniu, kontroli lub w majątku przedsiębiorstwa Umawiającego się Państwa i przedsiębiorstwa drugiego Umawiającego się Państwa

i w jednym i drugim wypadku między dwoma przedsiębiorstwami w zakresie ich stosunków handlowych lub finansowych zostaną umówione lub narzucone warunki różniące się od warunków, które by ustaliły między sobą niezależne przedsiębiorstwa, to zyski, które osiągałoby jedno z przedsiębiorstw bez tych warunków, ale których z powodu tych warunków nie osiągnęło, mogą być uznane za zyski tego przedsiębiorstwa i odpowiednio opodatkowane.

nothing in paragraph 2 of this Article shall preclude that Contracting State from determining the profits to be taxed by such an apportionment as may be customary. The method of apportionment adopted shall, however, be such that the result shall be in accordance with the principles embodied in this Article.

5. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.

6. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.

7. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8

Shipping and Air Transport

1. Profits from the operation of ships or aircrafts in international traffic shall be taxable only in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated.

2. If the place of effective management of a shipping enterprise is aboard a ship, then it shall be deemed to be situated in the Contracting State in which the home harbour of the ship is situated, or, if there is no such home harbour, in the Contracting State of which the operator of the ship is a resident.

3. The provisions of paragraph 1 of this Article shall also apply to profits derived from the participation in a pool, a joint business or in an international operating agency.

Article 9

Associated Enterprises

Where:

- a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of other Contracting State, or
- b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State

and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

Artykuł 10

Dywidendy

1. Dywidendy, wypłacane przez spółkę mającą siedzibę w Umawiającym się Państwie osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

2. Jednakże dywidendy te mogą być również opodatkowane w tym Umawiającym się Państwie i według prawa tego Państwa, w którym spółka wypłacająca dywidendy ma swoją siedzibę, ale jeżeli odbiorca dywidend jest ich właścicielem, to podatek wymierzony nie może przekroczyć 10 procent kwoty dywidendy brutto.

Postanowienia niniejszego ustępu nie naruszają opodatkowania spółki od zysku, z którego są wypłacane dywidendy.

3. Użyte w niniejszym artykule określenie „dywidendy” oznacza dochody z akcji, akcji typu „jouissance” lub praw typu „jouissance”, akcji w kopalnictwie, akcji członków-założycieli lub innych praw związanych z udziałem w zyskach, z wyjątkiem wierzytelności, jak również dochody z innych udziałów w spółce, które są traktowane w ten sam sposób jak wpływy z akcji, zgodnie z prawem podatkowym Państwa, w którym spółka wypłacająca dywidendy ma siedzibę.

4. Postanowień ustępów 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli odbiorca dywidend, będący ich właścicielem, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, wykonuje w drugim Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się siedziba spółki płacącej dywidendy, działalność zarobkową przez zakład położony w tym Państwie bądź wykonuje w tym drugim Państwie wolny zawód w oparciu o stałą placówkę, która jest w nim położona, i gdy udział, z tytułu którego wypłaca się dywidendy, rzeczywiście wiąże się z działalnością takiego zakładu lub stałej placówki. W takim wypadku dywidendy podlegają opodatkowaniu w tym drugim Umawiającym się Państwie zgodnie z jego prawem.

5. Jeżeli spółka, której siedziba znajduje się w Umawiającym się Państwie, osiąga zyski albo dochody z drugiego Umawiającego się Państwa, to drugie Państwo nie może ani obciążać podatkiem dywidend wypłacanych przez tę spółkę, z wyjątkiem wypadku, gdy takie dywidendy są wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w tym drugim Państwie, lub w wypadku, gdy udział, z którego tytułu dywidendy są wypłacane, rzeczywiście wiąże się z działalnością zakładu lub stałej placówki położonej w tym drugim Państwie, ani też obciążać nie wydzielonych zysków spółki podatkiem od nie wydzielonych zysków, nawet gdy wypłacone dywidendy lub nie wydzielone zyski całkowicie lub częściowo pochodzą z zysków albo dochodów osiągniętych w drugim Państwie.

Artykuł 11

Odsetki

1. Odsetki, które powstają w Umawiającym się Państwie i wypłacane są osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

Article 10

Dividends

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the dividends the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the dividends.

This paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

3. The term "dividends" as used in this Article means income from shares, "jouissance" shares or other "jouissance" rights, mining shares, founders' shares or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other corporate rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the taxation law of the State of which the company making the distribution is a resident.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident, through a permanent establishment situated therein or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such a case the dividends are taxable in that other Contracting State according to its own law.

5. Where a company which is a resident of a Contracting State, derives profits or income from the other Contracting State that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment or a fixed base situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

Article 11

Interest

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. Jednakże odsetki takie mogą być także opodatkowane w tym Umawiającym się Państwie, w którym powstają, i zgodnie z prawem tego Państwa, lecz jeżeli ich odbiorca jest ich właścicielem, podatek ustalony w ten sposób nie może przekroczyć 10% kwoty brutto tych odsetek.

3. Bez względu na postanowienia ustępu 2, odsetki powstające w Umawiającym się Państwie będą zwolnione od opodatkowania w tym Państwie, jeżeli:

- a) wypłacającym odsetki jest Rząd tego Umawiającego się Państwa lub jego władza lokalna; lub
- b) odsetki są wypłacane Rządowi drugiego Umawiającego się Państwa lub jego władzy lokalnej bądź jakiegokolwiek jednostce (włączając instytucję finansową), będącej w całości własnością tego drugiego Umawiającego się Państwa lub jego władzy lokalnej; lub
- c) odsetki są wypłacane jakiegokolwiek innej jednostce (włączając instytucję finansową) w związku z pożyczkami zaciągniętymi w następstwie umowy zawartej pomiędzy Umawiającymi się Państwami.

4. Określenie „odsetki”, użyte w niniejszym artykule, oznacza dochód od pożyczek rządowych, obligacji lub skryptów dłużnych, zarówno zabezpieczonych, jak i nie zabezpieczonych prawem zastawu hipotecznego lub prawem uczestniczenia w zyskach, oraz wszelkiego rodzaju roszczeń, jak również innego rodzaju dochody, które według ustawodawstwa podatkowego Państwa, z którego pochodzą, zrównane są z dochodami z pożyczek.

5. Postanowień ustępów od 1 do 3 nie stosuje się, jeżeli odbiorca odsetek, będący ich właścicielem, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, wykonuje w drugim Umawiającym się Państwie, w którym powstają odsetki, działalność zarobkową poprzez położony tam zakład bądź wykonuje w tym drugim Państwie wolny zawód, korzystając ze stałej placówki, która jest w nim położona, i jeżeli wierzytelność, z tytułu której są płacone odsetki, rzeczywiście wiąże się z działalnością takiego zakładu lub stałej placówki. W takim wypadku odsetki podlegają opodatkowaniu w tym drugim Umawiającym się Państwie zgodnie z jego prawem.

6. Uważa się, że odsetki powstają w Umawiającym się Państwie, gdy płatnikiem jest to Państwo, jego jednostka polityczna lub administracyjna, władza lokalna lub osoba mająca w tym Państwie miejsce zamieszkania lub siedzibę. Jeżeli osoba wypłacająca odsetki, niezależnie od tego, czy jest osobą mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie czy nie, posiada jednak w Umawiającym się Państwie zakład lub stałą placówkę, w związku z której działalnością powstało zadłużenie, z tytułu którego są wypłacane odsetki, i takie odsetki są wypłacane przez ten zakład lub stałą placówkę, to odsetki te będą uważane za powstające w Umawiającym się Państwie, w którym zakład lub stała placówka są położone.

7. Jeżeli między dłużnikiem a wierzycielem lub między nimi obydwojema a osobą trzecią istnieją szczególne stosunki i dlatego zapłacone odsetki, mające związek z roszczeniem wynikającym z długu, przekraczają kwotę, którą dłużnik i wierzyciel uzgodniliby bez tych stosunków, to postanowienia niniejszego artykułu stosuje się tylko do tej ostatniej wymienionej kwoty. W tym wy-

2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises, and according to the law of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the interest, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the interest.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, interest arising in a Contracting State shall be exempt from tax in the State if:

- a) the payer of the interest is the Government of that Contracting State or a local authority thereof; or
- b) the interest is paid to the Government of the other Contracting State or local authority thereof or any entity (including a financial institution) wholly owned by that other Contracting State or local authority thereof; or
- c) the interest is paid to any other entity (including a financial institution in relation to loans made in application of an agreement concluded between the Governments of the Contracting States.

4. The term "interest" as used in this Article means income from Government securities, bonds or debentures whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in profits, and debt-claims of every kind as well as all other income assimilated to income from money lent by the taxation law of the State in which the income arises.

5. The provisions of paragraphs from 1 to 3 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State, in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such a case, the interest is taxable in that other Contracting State according to its own law.

6. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a political or administrative subdivision, a local authority or a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base, then such interest shall be deemed to arise in the Contracting State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

7. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall

padku nadwyżka ponad tę kwotę podlega opodatkowaniu zgodnie z prawem każdego Umawiającego się Państwa i z uwzględnieniem innych postanowień niniejszej umowy.

Artykuł 12

Należności licencyjne

1. Należności licencyjne, powstające w Umawiającym się Państwie, wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

2. Jednakże należności te mogą być także opodatkowane w tym Umawiającym się Państwie, w którym powstają, i zgodnie z prawem tego Państwa, lecz gdy odbiorca tych należności jest ich właścicielem, podatek ustalony w ten sposób nie może przekroczyć 10 procent kwoty brutto tych należności.

3. Określenie „należności licencyjne”, użyte w niniejszym artykule, oznacza wszelkiego rodzaju należności uzyskiwane z tytułu użytkowania lub prawa do użytkowania każdego prawa autorskiego do dzieła literackiego, artystycznego lub naukowego, włącznie z filmami dla kin oraz filmami i taśmami dla telewizji lub radia, patentu, znaku towarowego, wzoru lub modelu, planu, tajemnicy receptury lub procesu produkcyjnego albo za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego, handlowego lub naukowego oraz za informacje związane ze zdobytym doświadczeniem w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej.

4. Postanowień ustępu 1 nie stosuje się, jeżeli właściciel należności licencyjnych mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie wykonuje w drugim Umawiającym się Państwie, z którego pochodzą należności licencyjne, działalność zarobkową przez zakład w nim położony bądź wolny zawód za pomocą tam położonej stałej placówki, a prawa lub majątek, z tytułu których wypłacane są należności licencyjne, rzeczywiście należą do takiego zakładu lub stałej placówki. W takim wypadku należności licencyjne podlegają opodatkowaniu w tym drugim Umawiającym się Państwie zgodnie z jego prawem.

5. Uważa się, że należności licencyjne powstają w Umawiającym się Państwie, gdy płatnikiem jest to Państwo, jego jednostka polityczna lub administracyjna, władza lokalna albo osoba mająca w tym Państwie miejsce zamieszkania lub siedzibę. Jeżeli jednak osoba wypłacająca należności licencyjne, bez względu na to, czy ma ona w Umawiającym się Państwie miejsce zamieszkania lub siedzibę, posiada w Umawiającym się Państwie zakład lub stałą placówkę, w związku z których działalnością powstał obowiązek zapłaty tych należności licencyjnych, i zakład lub stała placówka pokrywają te należności, to uważa się, że należności licencyjne powstają w Państwie, w którym położony jest ten zakład lub ta stała placówka.

6. Jeżeli między płatnikiem a właścicielem należności licencyjnych lub między nimi obydwoma a osobą trzecią istnieją szczególne stosunki i dlatego zapłacone opłaty licencyjne mające związek z użytkowaniem, prawem lub informacją, za które są płacone, przekraczają kwotę, którą płatnik i właściciel należności licencyjnych

apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the law of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 12

Royalties

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such royalties may be taxed in the Contracting State in which they arise and according to the law of that State but, if the recipient is the beneficial owner of the royalties, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the royalties.

3. The term "royalties" as used in this Article means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work including cinematograph films, or tapes for television or broadcasting, any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, or for the use of, or the right to use, industrial, commercial, or scientific equipment, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.

4. The provisions of paragraph 1 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case, the royalties are taxable in that other Contracting State according to its own law.

5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a political or administrative sub-division, a local authority or a resident of that State. When, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and such royalties are borne by such permanent establishment or fixed base, then such royalties shall be deemed to arise in the Contracting State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial

uzgodniliby bez tych stosunków, to postanowienia niniejszego artykułu stosuje się tylko do tej ostatnio wymienionej kwoty. W tym wypadku nadwyżka ponad tę kwotę podlega opodatkowaniu zgodnie z prawem każdego Umawiającego się Państwa i z uwzględnieniem innych postanowień niniejszej umowy.

Artykuł 13

Zyski ze sprzedaży majątku

1. Zyski osiągnięte przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, z przeniesienia tytułu własności majątku nieruchomości wymienionej w artykule 6, a położonego w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

2. Zyski z przeniesienia tytułu własności majątku ruchomego stanowiącego część majątku zakładu, który przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa posiada w drugim Umawiającym się Państwie, lub z przeniesienia tytułu własności majątku ruchomego, należącego do stałej placówki, którą osoba zamieszkała w Umawiającym się Państwie dysponuje w drugim Umawiającym się Państwie dla wykonywania wolnego zawodu, łącznie z zyskami, które zostaną osiągnięte przez przeniesienie własności takiego zakładu (odrębnie albo razem z całym przedsiębiorstwem) lub takiej stałej placówki, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

3. Zyski osiągnięte z przeniesienia tytułu własności statków lub samolotów eksploatowanych w komunikacji międzynarodowej oraz majątku ruchomego związanego z eksploatacją takich statków lub samolotów podlegają opodatkowaniu tylko w tym Umawiającym się Państwie, w którym mieści się miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa.

4. Zyski z przeniesienia tytułu własności majątku nie wymienionego w ustępach 1, 2 i 3 niniejszego artykułu podlegają opodatkowaniu tylko w tym Umawiającym się Państwie, w którym przenoszący tytuł własności ma miejsce zamieszkania lub siedzibę.

Artykuł 14

Wolne zawody

1. Dochody, które osoba mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie osiąga z wykonywania wolnego zawodu albo z innej samodzielnej działalności o podobnym charakterze, będą opodatkowane tylko w tym Państwie, chyba że dla wykonywania swojej działalności w drugim Umawiającym się Państwie dysponuje ona zwykle stałą placówką. Jeżeli dysponuje ona taką stałą placówką, to dochody mogą być opodatkowane w tym drugim Umawiającym się Państwie, jednak tylko w takiej wysokości, w jakiej mogą być przypisane tej stałej placówce.

2. Określenie „wolny zawód” obejmuje w szczególności samodzielnie wykonywaną działalność naukową, literacką, artystyczną, wychowawczą lub oświatową, jak również samodzielnie wykonywaną działalność lekarzy, prawników, inżynierów, architektów, stomatologów oraz księgowych.

owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In that case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the law of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 13

Capital Gains

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such fixed base, may be taxed in that other State.

3. Gains from the alienation of ships or aircraft operated in international traffic or movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft shall be taxable only in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated.

4. Gains from the alienation of any property other than that referred to in paragraphs 1, 2, and 3 of this Article shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

Article 14

Independent Personal Service

1. Income derived by a resident of a Contracting State in respect of professional services or other independent activities of a similar character shall be taxable only in that State unless he has a fixed base regularly available to him in the other Contracting State for the purpose of performing his activities. If he has such a fixed base, the income may be taxed in the other Contracting State but only so much of it as is attributable to that fixed base.

2. The term "professional services" includes especially independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, architects, dentists and accountants.

Artykuł 15

Praca najemna

1. Z uwzględnieniem postanowień artykułów 16, 17, 18, 19, 20 i 21 pensje, płace i podobne wynagrodzenia, które osoba mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie osiąga z pracy najemnej, będą podlegać opodatkowaniu tylko w tym Państwie, chyba że praca wykonywana jest w drugim Umawiającym się Państwie. Jeżeli praca jest tam wykonywana, to osiągnięte za nią wynagrodzenie może być opodatkowane w drugim Państwie.

2. Bez względu na postanowienia ustępu 1 wynagrodzenia, jakie osoba mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie osiąga z pracy najemnej, wykonywanej w drugim Umawiającym się Państwie, podlegają opodatkowaniu tylko w pierwszym Państwie, jeżeli:

- a) odbiorca przebywa w drugim Państwie przez okres lub okresy nie przekraczające łącznie 183 dni podczas danego roku kalendarzowego oraz
- b) wynagrodzenia są wypłacane przez pracodawcę lub w imieniu pracodawcy, który nie ma miejsca zamieszkania lub siedziby w drugim Państwie, oraz
- c) wynagrodzenia nie są wypłacane przez zakład lub stałą placówkę, którą pracodawca posiada w drugim Państwie.

3. Bez względu na poprzednie postanowienia niniejszego artykułu wynagrodzenia z pracy najemnej, wykonywanej na pokładzie statku lub samolotu używanego w komunikacji międzynarodowej, mogą być opodatkowane tylko w tym Umawiającym się Państwie, w którym mieści się miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa.

Artykuł 16

Wynagrodzenia dyrektorów

Wynagrodzenia dyrektorów i inne podobne należności, które osoba mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie osiąga z tytułu członkostwa w radzie nadzorczej albo radzie zarządzającej spółki, mającej siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

Artykuł 17

Artyści i sportowcy

1. Bez względu na postanowienia artykułów 14 i 15 dochody osiągnięte przez osobę mającą miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie z tytułu działalności artystycznej, na przykład artysty scenicznego, filmowego, radiowego lub telewizyjnego, jak też muzyka lub sportowca, z osobiście wykonywanej w tym charakterze działalności w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

2. Jeżeli dochód osiągnięty z osobiście wykonywanej działalności artysty lub sportowca nie przypada na rzecz artysty lub sportowca, lecz na rzecz innej osoby, dochód ten, bez względu na postanowienia artykułów 7, 14 i 15, może być opodatkowany w Umawiającym się Państwie, w którym działalność tego artysty lub sportowca jest wykonywana.

Article 15

Dependent Personal Services

1. Subject to the provisions of Articles 16, 17, 18, 19, 20 and 21 salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.

2. Notwithstanding the provision of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if:

- a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in the calendar year concerned, and
- b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State, and
- c) the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base which the employer has in the other State.

3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived in respect of any employment exercised aboard a ship or aircraft in international traffic, may be taxed in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated.

Article 16

Directors' Fees

Directors' fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other Contracting State.

Article 17

Artists and Athletes

1. Notwithstanding the provisions of Articles 14 and 15, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artist, or a musician, or as an athlete, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.

2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or an athlete in his capacity as such accrues not to the entertainer or athlete himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or athlete are exercised.

3. Bez względu na postanowienia ustępów 1 i 2 niniejszego artykułu, dochody z rodzajów działalności określonych w ustępie 1, wykonywanych w ramach programu wymiany kulturalnej lub sportowej uzgodnionego pomiędzy Umawiającymi się Państwami, będą zwolnione od opodatkowania w tym Umawiającym się Państwie, w którym te rodzaje działalności są wykonywane.

Artykuł 18

Emerytury

Z zastrzeżeniem artykułu 19 ustęp 2, emerytury oraz inne podobne świadczenia wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie z tytułu jej zatrudnienia w przeszłości będą opodatkowane tylko w tym Umawiającym się Państwie, w którym ich odbiorca ma stałe miejsce zamieszkania.

Artykuł 19

Pracownicy państwowi

1. a) Wynagrodzenie inne niż emerytura, wypłacane przez Umawiające się Państwo lub jego jednostkę polityczną, administracyjną bądź władzę lokalną każdej osobie fizycznej z tytułu usług świadczonych na rzecz tego Państwa lub jego jednostki bądź władzy, będzie opodatkowane tylko w tym Państwie.

b) Jednakże wynagrodzenie takie będzie opodatkowane tylko w drugim Umawiającym się Państwie, jeżeli usługi są świadczone w tym Państwie, a osoba je otrzymująca ma miejsce zamieszkania w tym drugim Państwie oraz osoba ta:

- i) jest obywatelem tego Państwa lub,
- ii) nie stała się osobą mającą miejsce zamieszkania w tym Państwie wyłącznie w celu świadczenia tych usług,
- iii) nie podlega opodatkowaniu z tytułu takich dochodów w tym Umawiającym się Państwie, w którym wynagrodzenie jest wypłacane.

2. a) Każda emerytura wypłacana bezpośrednio bądź z funduszy Umawiającego się Państwa lub jego jednostki politycznej, administracyjnej bądź władzy lokalnej każdej osobie fizycznej z tytułu usług, świadczonych na rzecz tego Państwa lub jednostki, lub władzy, będzie opodatkowana wyłącznie w tym Państwie.

b) Jednakże taka emerytura będzie opodatkowana tylko w drugim Umawiającym się Państwie, jeśli osoba fizyczna jest obywatelem oraz ma stałe miejsce zamieszkania w tym Państwie.

3. Postanowienia artykułów 15, 16 i 18 mają zastosowanie do wynagrodzeń oraz emerytur mających związek z działalnością gospodarczą prowadzoną przez jedno z Umawiających się Państw lub jego jednostkę polityczną, administracyjną lub władzę lokalną.

Artykuł 20

Profesorowie i naukowcy

1. Profesor lub nauczyciel, który przebywa czasowo w Umawiającym się Państwie przez okres nie przekraczający dwóch lat w celu nauczania lub prowadzenia

3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article, income derived in respect of the activities referred to in paragraph 1 of this Article, within the framework of a cultural or sports exchange programme agreed to by both Contracting States shall be exempted from taxation in the Contracting State in which these activities are exercised.

Article 18

Pensions

Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 19, pensions and other similar remuneration paid to a resident of a Contracting State in consideration of past employment shall be taxable only in the Contracting State of which the recipient of the pension is a resident.

Article 19

Government Service

1. a) Remuneration, other than a pension, paid by a Contracting State or a political or administrative subdivision or a local authority thereof to any individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.

b) However, such remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who:

- i) is a national of that State, or
- ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services, or
- iii) is not subject to tax in respect of such remuneration in the Contracting State from which the remuneration is paid.

2. a) Any pension paid by, or out of funds created by, a Contracting State or a political or administrative subdivision or a local authority thereof to any individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.

b) However, such pension shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a national of and a resident of that State.

3. The provisions of Articles 15, 16 and 18 shall apply to remuneration and pensions in respect of services rendered in connection with business carried on by one of the Contracting States or a political or administrative subdivision or a local authority thereof.

Article 20

Professors and Researchers

1. A professor or teacher who makes a temporary visit to a Contracting State for a period not exceeding two years for the purpose of teaching or conducting

prac badawczych na uniwersytecie, w szkole wyższej, szkole bądź innej placówce oświatowej, a który ma lub bezpośrednio przed tym pobytom miał stałe miejsce zamieszkania w drugim Umawiającym się Państwie, będzie zwolniony od opodatkowania w pierwszym wymienionym Umawiającym się Państwie z tytułu wynagrodzenia za nauczanie lub prowadzenie prac badawczych.

2. Postanowień ustępu 1 niniejszego artykułu nie stosuje się do dochodów z tytułu prac badawczych, jeżeli takie prace badawcze są podejmowane nie w interesie publicznym, ale głównie dla prywatnej korzyści określonej osoby lub określonych osób.

Artykuł 21

Studenci

1. Należności otrzymywane na utrzymanie się, kształcenie się lub odbywanie praktyki przez studenta lub praktykanta, który przebywa w pierwszym wymienionym Umawiającym się Państwie wyłącznie dla kształcenia się lub odbywania praktyki i który ma albo bezpośrednio przed przybyciem do tego Państwa miał miejsce zamieszkania w drugim Umawiającym się Państwie, nie będą opodatkowane w pierwszym Państwie, jeżeli należności te pochodzą ze źródeł spoza tego pierwszego Państwa.

2. Dochody uzyskiwane przez studenta, ucznia lub praktykanta w związku z działalnością wykonywaną w Umawiającym się Państwie, w którym przebywa wyłącznie w celu nauki lub szkolenia, nie będą opodatkowane w tym Państwie przez zazwyczaj przyjęty okres dla takiego nauczania lub szkolenia, chyba że dochód przekracza kwotę niezbędną na własne utrzymanie, naukę lub praktykę.

Artykuł 22

Inne dochody

1. Części dochodu osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie bez względu na to, skąd one pochodzą, a o których nie było mowy w poprzednich artykułach niniejszej umowy, będą opodatkowane tylko w tym Państwie.

2. Postanowień ustępu 1 nie stosuje się do dochodu innego niż dochód z tytułu majątku nieruchomego określonego w artykule 6 ustęp 2, jeżeli odbiorca takiego dochodu, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, prowadzi działalność gospodarczą w drugim Umawiającym się Państwie za pośrednictwem zakładu tam położonego albo wykonuje w tym drugim Państwie wolny zawód, wykorzystując położoną tam stałą placówkę, a prawo bądź majątek, w związku z którymi dochód jest wypłacany, są rzeczywiście powiązane z takim zakładem lub stałą placówką. W takim wypadku części dochodu podlegają opodatkowaniu w tym drugim Umawiającym się Państwie zgodnie z jego prawem.

Artykuł 23

Unikanie podwójnego opodatkowania

1. Ustala się, że będzie się unikać podwójnego opodatkowania zgodnie z następującymi postanowieniami niniejszego artykułu:

research at a university, college, school or other educational institution, and who is, or immediately before such visit was, a resident of the other Contracting State shall be exempt from tax in the first-mentioned Contracting State, in respect of remuneration for such teaching or research.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall not apply to income from research if such research is undertaken not in the public interest but primarily for the private benefit of a specific person or persons.

Article 21

Students

1. Payments which a student or business apprentice who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who is present in the first-mentioned Contracting State solely for the purpose of his education or training receives for the purpose of his maintenance, education or training shall not be taxed in that State, provided that such payments arise from sources outside that State.

2. Income derived by a student, or apprentice or business trainee in respect of activities exercised in a Contracting State in which he is present solely for the purpose of his education or training, shall not be taxable in that State, during a reasonable period of time for such an education or training, unless it exceeds the amount necessary for his maintenance, education or training.

Article 22

Other Income

1. Items of income of a resident of a Contracting State wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement shall be taxable only in that State.

2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6, if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the items of income are taxable in that other Contracting State according to its own law.

Article 23

Elimination of Double Taxation

1. It is agreed that double taxation shall be avoided in accordance with the following paragraphs of this Article:

2. W Polsce:

- a) Jeżeli osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Polsce osiąga dochód, który zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy może być opodatkowany we Włoszech, to Polska będzie, z zastrzeżeniem postanowień litery b) i c) niniejszego artykułu, zwalniać taki dochód od opodatkowania.
- b) Jeżeli osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Polsce osiąga dochód, który zgodnie z postanowieniami artykułów 10, 11 i 12 niniejszej umowy może być opodatkowany we Włoszech, to Polska zezwoli na potrącenie od podatku dochodowego tej osoby kwotę równą podatkowi dochodowemu zapłaconemu we Włoszech. Takie potrącenie nie może jednakże przekroczyć tej części podatku, wyliczonego przed dokonaniem potrącenia, która odnosi się do dochodu uzyskanego we Włoszech.
- c) Jeżeli zgodnie z jakimikolwiek postanowieniami umowy dochód uzyskany przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w Polsce będzie zwolniony od opodatkowania w Polsce, Polska może przy obliczaniu podatku od pozostałego dochodu takiej osoby zastosować stawkę podatku, która byłaby zastosowana, gdyby zwolniony dochód nie uzyskał takiego zwolnienia.

3. We Włoszech:

Jeżeli osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę we Włoszech posiada części dochodu, które podlegają opodatkowaniu w Polsce, Włochy, przy obliczaniu podatków dochodowych wymienionych w artykule 2 niniejszej umowy, mogą uwzględnić do podstawy, od której te podatki są wymierzone, te części dochodu, chyba że poszczególne przepisy niniejszej umowy inaczej przewidują.

W takim wypadku Włochy potrącają od podatków w ten sposób obliczonych podatek dochodowy zapłacony w Polsce, lecz w wysokości nie przekraczającej tej części wymienionego podatku włoskiego wymierzanego od wymienionych części dochodu, wchodzących w skład całkowitego dochodu.

Jednakże nie zezwoli się na potrącenie podatku, jeśli część dochodu podlega opodatkowaniu we Włoszech końcowym podatkiem u źródła wymierzonym zgodnie z prawem włoskim na żądanie odbiorcy takiego dochodu.

Artykuł 24

Równe traktowanie

1. Obywatele Umawiającego się Państwa nie będą poddani w drugim Umawiającym się Państwie ani opodatkowaniu, ani związanym z nim obowiązkom, które są inne lub bardziej uciążliwe od tych, którym w tych samych okolicznościach są lub mogą być poddani obywatele tego drugiego Państwa. Niniejsze postanowienia, bez względu na postanowienia artykułu 1, stosuje się do osób, które nie mają miejsca zamieszkania bądź siedziby ani w jednym, ani w obydwu Umawiających się Państwach.

2. In the case of Poland:

- a) Where a resident of Poland derives income which, in accordance with the provisions of this Agreement may be taxed in Italy, Poland shall, subject to the provisions of sub-paragraphs b) and c) of this paragraph exempt such income from tax.
- b) Where a resident of Poland derives income which, in accordance with the provisions of Articles 10, 11 and 12 of this Agreement may be taxed in Italy, Poland shall allow as a deduction from the tax on the income of that resident an amount equal to the tax paid in Italy. Such deduction shall not, however, exceed that part of the tax, as computed before the deduction is given, which is appropriate to such income derived from Italy.
- c) Where in accordance with any provisions of the Agreement income derived by a resident of Poland is exempt from tax in Poland, Poland may in calculating the amount of tax on the remaining income of such resident apply the rate of tax which would have been applicable if the exempted income had not been so exempted.

3. In the case of Italy:

If a resident of Italy owns items of income which are taxable in Poland, Italy, in determining its income taxes specified in Article 2 of this Agreement, may include in the basis upon which such taxes are imposed the said items of income, unless specific provisions of this Agreement otherwise provide.

In such case, Italy shall deduct from the taxes so calculated the income tax paid in Poland but in an amount not exceeding that proportion of the aforesaid Italian tax which such items of income bear to the entire income.

However, no deduction will be granted if the item of income is subjected in Italy to a final withholding tax by request of the recipient of the said income in accordance with the Italian law.

Article 24

Non-Discrimination

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances are or may be subjected. This provision shall, notwithstanding the provisions of Article 1, also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.

2. Opodatkowanie zakładu, który przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa posiada w drugim Umawiającym się Państwie, nie będzie w drugim Państwie bardziej niekorzystne niż opodatkowanie przedsiębiorstw tego drugiego Państwa prowadzących taką samą działalność.

Niniejszego postanowienia nie należy rozumieć w ten sposób, że zobowiązuje ono Umawiające się Państwo do przyznania osobom mającym miejsce zamieszkania w drugim Umawiającym się Państwie osobistych zwolnień podatkowych, udogodnień i obniżek z uwagi na stan cywilny bądź obowiązki rodzinne, które przyznaje osobom mającym miejsce zamieszkania na jego terytorium.

3. Z wyjątkiem wypadków stosowania postanowień artykułu 9, artykułu 11 ustęp 7 oraz artykułu 12 ustęp 6 odsetki, należności licencyjne i inne płatności dokonywane przez przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, są odliczane przy określeniu zysku takiego przedsiębiorstwa podlegającego opodatkowaniu na takich samych warunkach, jakby były wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w pierwszym wymienionym Państwie.

4. Przedsiębiorstwa Umawiającego się Państwa, których majątek w całości lub w części, bezpośrednio albo pośrednio należy lub jest przez nie kontrolowany do osoby lub osób mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, nie będą w pierwszym Umawiającym się Państwie poddane opodatkowaniu ani związanym z nim obowiązkom, które są inne lub bardziej uciążliwe aniżeli opodatkowanie i związane z nim obowiązki, którym są lub mogą być poddane podobne przedsiębiorstwa pierwszego Umawiającego się Państwa.

5. Postanowienia niniejszego artykułu stosuje się do podatków wymienionych w artykule 2 niniejszej umowy.

Artykuł 25

Procedura wzajemnego porozumiewania się

1. Jeżeli osoba jest zdania, że działania jednego lub obu Umawiających się Państw pociągają lub pociągną za sobą opodatkowanie, które jest niezgodne z postanowieniami niniejszej umowy, to może ona, niezależnie od środków odwoławczych przewidzianych w prawie wewnętrznym tych Państw, przedstawić swoją sprawę właściwej władzy tego Umawiającego się Państwa, w którym ma miejsce zamieszkania lub siedzibę, albo jeżeli w danej sprawie mają zastosowanie postanowienia artykułu 24 ustęp 1 — władzy tego Umawiającego się Państwa, którego jest obywatelem. Wniosek taki musi być przedłożony w ciągu dwóch lat, licząc od pierwszego urzędowego zawiadomienia o działaniu pociągającym za sobą opodatkowanie niezgodne z umową.

2. Jeżeli właściwa władza uzna zarzut za uzasadniony, ale nie może sama spowodować zadowalającego rozwiązania, to poczyni ona starania, ażeby sprawę tę ure-

2. The taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favourably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities.

This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.

3. Except where the provisions of Article 9, paragraph 7 of Article 11, or paragraph 6 of Article 12, apply, interest, royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned State.

4. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of that first-mentioned State are or may be subjected.

5. The provisions of this Article shall apply to the taxes referred to in Article 2 of this Agreement.

Article 25

Mutual Agreement Procedure

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 24, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within two years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Agreement.

2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve

gulować we wzajemnym porozumieniu z właściwą władzą drugiego Umawiającego się Państwa, tak ażeby uniknąć opodatkowania niezgodnego z niniejszą umową.

3. Właściwe władze Umawiających się Państw będą czynić starania, aby w drodze wzajemnego porozumienia usuwać wszelkie trudności lub wątpliwości, które mogą powstawać przy interpretacji lub stosowaniu umowy.

4. Właściwe władze Umawiających się Państw w celu osiągnięcia porozumienia wskazanego w poprzednich ustępach mogą kontaktować się ze sobą bezpośrednio. Kiedy dla osiągnięcia porozumienia wskazana jest ustna wymiana opinii, to taka wymiana może nastąpić za pośrednictwem komisji złożonej z przedstawicieli właściwych władz Umawiających się Państw.

the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Agreement.

3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Agreement.

4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs. When it seems advisable in order to reach agreement to have an oral exchange of opinions, such exchange may take place through a Commission consisting of representatives of the competent authorities of the Contracting States.

Artykuł 26

Article 26

Wymiana informacji

Exchange of Information

1. Właściwe władze Umawiających się Państw będą wymieniały informacje, konieczne do stosowania postanowień niniejszej umowy, a także informacje o ustawodawstwie wewnętrznym Umawiających się Państw dotyczące podatków wymienionych w niniejszej umowie w takim zakresie, w jakim opodatkowanie, jakie ono przewiduje, nie jest sprzeczne z umową, jak również informacje zapobiegające uchylaniu się od opodatkowania. Wymiana informacji nie jest ograniczona postanowieniami artykułu 1. Wszelkie informacje uzyskane przez Umawiające się Państwo będą stanowiły tajemnicę na takiej samej zasadzie jak informacje uzyskane przy zastosowaniu ustawodawstwa wewnętrznego tego Państwa i będą udzielane tylko osobom i władzom (w tym sądowym albo organom administracyjnym) zajmującym się ustalaniem, poborem albo ściąganiem podatków, których dotyczy umowa, lub organom rozpatrującym środki odwoławcze w sprawach tych podatków. Wyżej wymienione osoby lub władze będą wykorzystywać informacje tylko dla tych celów. Mogą one udostępniać te informacje w postępowaniu sądowym lub do wydawania orzeczeń sądowych.

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is necessary for carrying out the provisions of this Agreement, or of the domestic laws of the Contracting States concerning taxes covered by this Agreement in so far as the taxation thereunder is not contrary to the Agreement as well as to prevent fiscal evasion. The exchange of information is not restricted by Article 1. Any information received by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) involved in the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes covered by the Agreement. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions.

2. Postanowienia ustępu 1 nie mogą być w żadnym przypadku interpretowane tak, jak gdyby zobowiązywały jedno z Umawiających się Państw do:

2. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:

- a) stosowania środków administracyjnych, które nie są zgodne z ustawodawstwem lub praktyką administracyjną tego lub drugiego Państwa;
- b) udzielania informacji, których uzyskanie nie byłoby możliwe na podstawie własnego ustawodawstwa albo w ramach normalnej praktyki administracyjnej tego lub drugiego Umawiającego się Państwa;
- c) udzielania informacji, które ujawniłyby tajemnicę państwową, handlową, gospodarczą, przemysłową, kupiecką lub zawodową albo tryb działalności przedsiębiorstwa, lub informacji, których udzielanie sprzeciwiliby się porządkowi publicznemu (ordre public).

- a) to carry out administrative measures at variance with the laws or the administrative practice of that or of the other Contracting State;
- b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
- c) to supply information which would disclose any official, trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).

Artykuł 27

Pracownicy dyplomatyczni i konsularni

Postanowienia niniejszej umowy nie naruszają przywilejów podatkowych przysługujących pracownikom dyplomatycznym lub konsularnym na podstawie ogólnych zasad prawa międzynarodowego lub postanowień umów szczególnych.

Artykuł 28

Zwrot podatków

1. Podatki pobrane u źródła w Umawiającym się Państwie będą zwrócone na żądanie podatnika, jeżeli prawo pobrania tych podatków jest przewidziane postanowieniami niniejszej umowy.

2. Roszczenia o zwrot, przedkładane w okresie przewidzianym przez prawo Umawiającego się Państwa, które zobowiązane jest do dokonania zwrotu, należy uzupełnić urzędowym zaświadczeniem wydanym przez Umawiające się Państwo, w którym podatnik ma miejsce zamieszkania lub siedzibę, stwierdzającym warunki wymagane dla posiadania prawa do skorzystania z ulg przewidzianych niniejszą umową.

3. Właściwe władze Umawiających się Państw wspólnie ustalą sposób stosowania niniejszego artykułu, zgodnie z postanowieniami artykułu 25 niniejszej umowy.

Artykuł 29

Wejście w życie

1. Umowa niniejsza podlega ratyfikacji. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w Warszawie w możliwie najbliższym terminie.

2. Umowa wejdzie w życie w dniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, a jej postanowienia będą miały zastosowanie:

- a) do podatków pobieranych u źródła — od należności uzyskanych w dniu 1 stycznia 1984 r. lub po tym dniu;
- b) do innych podatków od dochodu, wymierzonych w okresach podatkowych zaczynających się w dniu 1 stycznia 1984 r. lub po tym dniu.

3. Roszczenia o zwrot bądź zaliczenie podatku przysługujące zgodnie z niniejszą umową w odniesieniu do jakiegokolwiek podatku płatnego przez osoby mające miejsce zamieszkania lub siedzibę w jednym lub drugim z Umawiających się Państw odnośnie do okresów rozpo-

Article 27

Diplomatic Agents and Consular Officers

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of diplomatic agents or consular officers under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

Article 28

Refunds

1. Taxes withheld at the source in a Contracting State will be refunded by request of the taxpayer if the right to collect the said taxes is affected by the provisions of this Agreement.

2. Claims for refund, that shall be produced within the time limit fixed by the law of the Contracting State which is obliged to carry out the refund, shall be accompanied by an official certificate of the Contracting State of which the taxpayer is a resident certifying the existence of the conditions required for being entitled to the application of the allowances provided for by this Agreement.

3. The competent authorities of the Contracting States shall mutually settle the mode of application of this Article, in accordance with the provisions of Article 25 of this Agreement.

Article 29

Entry Into Force

1. The Agreement shall be ratified and the instruments of ratification shall be exchanged at Warsaw as soon as possible.

2. The Agreement shall enter into force on the date of the exchange of instruments of ratification and its provisions shall have effect:

- a) in respect of taxes withheld at source, to amounts derived on or after 1st January 1984;
- b) in respect of other taxes on income to taxes chargeable for any taxable period beginning on or after 1st January 1984.

3. Claims for refund or credits arising in accordance with this Agreement in respect of any tax payable by residents of either of the Contracting States referring to the periods beginning on or after 1st January 1984 and until the entry into force of this Agreement shall be

czynających się w dniu 1 stycznia 1984 r. lub po tym dniu, aż do dnia wejścia w życie niniejszej umowy, będą mogły być zgłaszane w okresie dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszej umowy bądź od dnia wymierzenia podatku, w zależności od tego, co nastąpiło w terminie późniejszym.

4. Z dniem wejścia w życie niniejszej umowy tracą moc postanowienia umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania przychodów powstających z wykonywania żeglugi morskiej i powietrznej, podpisanej w Rzymie w dniu 9 listopada 1973 r.

Artykuł 30

Wypowiedzenie

Niniejsza umowa pozostaje w mocy do czasu jej wypowiedzenia przez jedno z Umawiających się Państw. Każde z Umawiających się Państw może wypowiedzieć umowę w drodze notyfikacji na sześć miesięcy przed upływem każdego roku kalendarzowego następującego po upływie pięciu lat od daty wejścia w życie niniejszej umowy. W takim wypadku umowa przestanie obowiązywać:

- a) jeżeli chodzi o podatki pobierane u źródła, do kwot uzyskanych w dniu 1 stycznia lub po tym dniu w roku kalendarzowym następującym bezpośrednio po roku, w którym przekazano notyfikację o wypowiedzeniu;
- b) jeżeli chodzi o inne podatki wymagalne za każdy okres podatkowy rozpoczynający się w dniu 1 stycznia 1984 r. lub po tym dniu, w roku kalendarzowym następującym bezpośrednio po roku, w którym przekazano notyfikację o wypowiedzeniu.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejszą umowę.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w Rzymie dnia 21 czerwca 1985 r., każdy w językach polskim, włoskim i angielskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne; w razie rozbieżności przy ich interpretacji, tekst angielski uważany będzie za rozstrzygający.

Z upoważnienia
Rządu
Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej

S. Olszowski

Z upoważnienia
Rządu
Republiki Włoskiej

G. Andreotti

PROTOKÓŁ

do Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Republiki Włoskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania

Podpisując umowę, zawartą w dniu dzisiejszym między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Republiki Włoskiej w sprawie unikania podwójnego opo-

lodged within two years from the date of entry into force of this Agreement or from the date the tax was charged whichever is later.

4. On the date of entry into force of this Agreement the Agreement for the avoidance of double taxation of revenues arising from the exercise of maritime and air navigation signed at Rome on the 9th November 1973 shall cease to have effect.

Article 30

Termination

This Agreement shall remain in force until denounced by one of the Contracting States. Either Contracting State may denounce the Agreement, through diplomatic channels, by giving notice of termination at least six months before the end of any calendar year after the period of five years from the date on which the Agreement enters into force. In such event, the Agreement shall cease to have effect:

- a) in respect of taxes withheld at source, to amounts derived on or after 1st January in the calendar year next following that in which the notice is given;
- b) in respect of other taxes on income to taxes chargeable for any taxable period beginning on or after 1st January in the calendar year next following that in which the notice is given.

In witness thereof the undersigned, duly authorised thereto, have signed this Agreement.

Done in duplicate at Rome the 21st day of June, 1985, in the Polish, Italian and English languages, all texts being equally authoritative, except in case of doubt, when the English text shall prevail.

For the Government of the
Polish People's Republic

S. Olszowski

For the Government of the
Republic of Italy

G. Andreotti

PROTOCOL

to the Agreement between the Government of the Polish People's Republic and the Government of the Republic of Italy for the avoidance of double taxation with respect to taxes on income and the prevention of fiscal evasion

At the signing of the Agreement concluded today between the Government of the Polish People's Republic and the Government of the Republic of Italy for the

datkowania w zakresie podatków od dochodu i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania, niżej podpisani uzgodnili następujące dodatkowe postanowienia, które stanowią integralną część wymienionej umowy:

Przyjmuje się, że:

- a. w rozumieniu artykułu 7 ustęp 3 określenie „wydatki ponoszone dla tego zakładu” oznacza wydatki związane bezpośrednio z działalnością zakładu;
- b. w rozumieniu ostatniego zdania, w artykule 10 ustęp 4, artykule 11 ustęp 5, artykule 12 ustęp 4 i artykule 22 ustęp 2 — zasady zawarte w artykułach 7 i 14 muszą być przestrzegane;
- c. w rozumieniu artykułu 24, na postanowienia niniejszego artykułu nie będzie mieć wpływu odrębny system podatkowy obowiązujący w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w stosunku do dochodu i zysków osiąganych przez przedsiębiorstwa będące jednostkami gospodarki uspołecznionej;
- d. w rozumieniu artykułu 25 ustęp 1 określenie „niezależnie od środków odwoławczych przewidzianych w prawie wewnętrznym” oznacza, że procedura wzajemnego porozumiewania się nie stanowi alternatywy wobec wewnętrznych środków odwoławczych, które mogą być w każdym wypadku zapobiegawczo podjęte, gdy roszczenie ma związek z wymierzeniem podatku niezgodnym z niniejszą umową;
- e. postanowienia artykułu 28 ustęp 3 nie uniemożliwiają, aby właściwe władze Umawiających się Państw wprowadziły, po wzajemnym uzgodnieniu, inną praktykę dla przyznawania obniżek lub ulg dla celów podatkowych przewidzianych niniejszą umową;
- f. wynagrodzenia wypłacane osobie fizycznej z tytułu usług świadczonych Włoskim Kolejom Państwowym (F.S.), Poczcie Włoskiej (P.P.TT.), Włoskiej Izbie Handlu Zagranicznego (I.C.E.) i Włoskiej Organizacji Turystycznej (E.N.I.T.), jak również usług wobec oddolnych polskich instytucji, podlegają postanowieniom dotyczącym funkcji publicznych i w konsekwencji postanowieniom artykułu 19 ust. 1 i 2 umowy.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejszy protokół.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w Rzymie dnia 21 czerwca 1985 r., każdy w językach polskim, włoskim i angielskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne; w razie rozbieżności przy ich interpretacji tekst angielski uważany będzie za rozstrzygający.

Z upoważnienia
Rządu
Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej

S. Olszowski

Z upoważnienia
Rządu
Republiki Włoskiej

G. Andreotti

avoidance of double taxation with respect to taxes on income and the prevention of fiscal evasion the undersigned have agreed upon the following additional provisions which shall form an integral part of the said Agreement.

It is understood that:

- a. with reference to paragraph 3 of Article 7, the expression "expenses which are incurred for the purposes of the permanent establishment" means the expenses directly connected with activity of the permanent establishment;
- b. with reference to the last sentence of paragraph 4 of Article 10, paragraph 5 of Article 11, paragraph 4 of Article 12 and paragraph 2 of Article 22, the principles embodied in Article 7 and 14 must be applied;
- c. with reference to Article 24, the provisions of this Article shall not be affected by the different tax system applicable in the Polish People's Republic to income and profits derived by enterprises of the socialised sector of the economy;
- d. with reference to paragraph 1 of Article 25, the expression "irrespective of the remedies provided by the domestic law" means that the mutual agreement procedure is not alternative with the national contentious proceedings which shall be, in any case, preventively initiated, when the claim is related with an assessment of taxes not in accordance with this Agreement;
- e. the provision of paragraph 3 of Article 28 shall not prevent the competent authorities of the Contracting States from the carrying out, by mutual agreement, of other practices for the allowance of the reductions for taxation purposes provided for in this Agreement;
- f. the remunerations paid to an individual in respect of services rendered to the Italian State Railways (F.S.), to the Italian State Post undertaking (P.P.TT.), to the Italian Foreign Trade Institution (T.C.E.) and to Italian Tourism Body (E.N.I.T.), are covered by the provisions concerning governmental functions and, consequently, by paragraphs 1 and 2 of Article 19 of the Agreement.

In witness thereof the undersigned, duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done in duplicate at Rome, the 21st day of June, 1985, in the Polish, Italian and English languages, all texts being equally authoritative, except in case of doubt when the English text shall prevail.

For the Government of the
Polish People's Republic

S. Olszowski

For the Government of the
Republic of Italy

G. Andreotti

Po zaznajomieniu się z powyższą umową Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 12 marca 1986 r.

Przewodniczący Rady Państwa: w z. *K. Barcikowski*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. *H. Jaroszek*

375

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 12 października 1989 r.

w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Republiki Włoskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania, sporządzonej w Rzymie dnia 21 czerwca 1985 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z art. 29 ust. 1 Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Republiki Włoskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania, sporządzonej w Rzymie dnia 21 czerwca 1985 r., dokonana została w Warszawie dnia 26 września

1989 r. wymiana dokumentów ratyfikacyjnych wymienionej umowy.

Zgodnie z art. 29 ust. 2 powyższej umowy weszła ona w życie dnia 26 września 1989 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *K. Skubiszewski*

376

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 listopada 1989 r.

w sprawie świadczeń na rzecz utrzymania ruchu kolei w okresie trudnych warunków zimowych.

Na podstawie art. 13 ustawy z dnia 2 grudnia 1960 r. o kolejach (Dz. U. z 1989 r. Nr 52, poz. 310) zarządza się, co następuje:

§ 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej, zwane dalej „jednostkami”, wyznaczone przez terenowy organ administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw komunikacji stopnia wojewódzkiego są obowiązane podstawić pojazdy samochodowe lub sprzęt wraz z obsługą, a także innych pracowników niezbędnych do wykonania prac objętych świadczeniem, w miejscu i ilości określonej przez naczelnego dyrektora okręgu kolei państwowych.

§ 2. Od obowiązku świadczeń na rzecz utrzymania ruchu kolei są zwolnione:

- 1) jednostki podległe:
 - a) Ministrowi Obrony Narodowej, z zastrzeżeniem § 3,
 - b) Ministrowi Spraw Wewnętrznych,
- 2) jednostki straży pożarnych,
- 3) jednostki więziennictwa,
- 4) zakłady społecznej służby zdrowia,
- 5) państwowa jednostka organizacyjna „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”.

§ 3. Świadczenie pomocy przez jednostki, o których mowa w § 2 pkt 1 lit. a), na rzecz utrzymania ruchu kolei w okresie trudnych warunków zimowych może odbywać

się na warunkach określonych w porozumieniu Ministerstwa Obrony Narodowej i Dyrekcji Generalnej Przedsiębiorstwa Państwowego „Polskie Koleje Państwowe”,

§ 4. Za używanie przez kolej pojazdów samochodowych lub sprzętu jednostkom przysługuje od przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” należność według cen umownych.

§ 5. Pracownicy jednostek wykonujących świadczenia na rzecz utrzymania ruchu kolei otrzymują:

- 1) w swoich jednostkach wynagrodzenie i wszystkie świadczenia przysługujące jak za czas przepracowany,
- 2) w przedsiębiorstwie państwowym „Polskie Koleje Państwowe” posiłki profilaktyczne, jakie przysługują pracownikom kolejowym zatrudnionym przy robotach zimowych.

§ 6. Należności z tytułu świadczeń na rzecz utrzymania ruchu kolei, o których mowa w § 4 i § 5 pkt 1, przedsiębiorstwo państwowe „Polskie Koleje Państwowe” reguluje na podstawie dokumentów rozliczeniowych otrzymanych od jednostki, która wykonała te świadczenia.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *T. Mazowiecki*

377

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ Z ZAGRANICĄ

z dnia 17 listopada 1989 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie cel i pozwoleń na towary przywożone i na towary wywożone w niehandlowym obrocie towarowym z zagranicą oraz zasad klasyfikacji taryfowej tych towarów.

Na podstawie art. 11 ust. 2 i 3 oraz art. 15 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 26 marca 1975 r. — Prawo celne (Dz. U. z 1984 r. Nr 57, poz. 290, z 1987 r. Nr 33, poz. 181 i z 1989 r. Nr 35, poz. 193) zarządza się, co następuje:

§ 1. W taryfie celnej przywozowej, stanowiącej załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Współpracy Gospodarczej z Zagranicą z dnia 15 grudnia 1988 r. w sprawie cel i pozwoleń na towary przywożone i na towary wywożone w niehandlowym obrocie towarowym z zagranicą oraz zasad klasyfikacji taryfowej tych towarów (Dz. U. Nr 40, poz. 322 i z 1989 r. Nr 53, poz. 318), wprowadza się następujące zmiany:

- 1) pozycja 13 otrzymuje brzmienie ustalone w załączniku do niniejszego rozporządzenia,
- 2) dodaje się nową pozycję 14 w brzmieniu ustalonym w załączniku do niniejszego rozporządzenia,
- 3) dotychczasowe pozycje 14, 15, 16 i 17 otrzymują odpowiednio oznaczenie pozycji 15, 16, 17 i 18, przy czym w pozycji 18 wyrazy „1—16” zastępuje się wyrazami „1—17”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 27 listopada 1989 r.

Minister Współpracy Gospodarczej z Zagranicą:
M. Świącicki

Załącznik do rozporządzenia Ministra Współpracy Gospodarczej z Zagranicą z dnia 17 listopada 1989 r. (poz. 377)

Symbol Systematycznego wykazu wyrobów	Pozycja taryfy celnej i nazwa towaru	Podstawy wymiaru cła	
		jednostka miary towaru	cło w złotych od jednostki miary towaru
1	2	3	4
2442 2443 247 2483	13. Spirytus (alkohol etylowy) rektyfikowany; wyroby spirytusowe czyste i gatunkowe, wyroby winiarskie i piwo: 1) spirytus (alkohol etylowy) rektyfikowany i butelkowy 2) wyroby spirytusowe czyste i gatunkowe: likiery, wódki czyste i gatunkowe, kremy, koniaki, araki itp. 3) wyroby winiarskie: wina owocowe, aperitify, koktajle, kordiały, wina gronowe, wermuty, szampany, miody pitne itp. 4) piwo	1 1 1 1	65.000 30.000 4.000 2.000
2543-4 2543-5 2543-6	14. Kawa naturalna i ekstrakty kawy naturalnej: 1) kawa naturalna: a) w ilości do 2 kg b) pozostałe 2) ekstrakty kawy naturalnej: a) w ilości do 1 kg b) pozostałe	 kg kg kg kg	 bez cła 5.000 bez cła 10.000

Egzemplarze bieżące oraz z lat ubiegłych można nabywać na podstawie nadesłanego zamówienia w Wydziale Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71, 00-979 Warszawa P-1.

Wydawca: Urząd Rady Ministrów.

Redakcja: Biuro Prawne, 00-583 Warszawa, Al. Ujazdowskie 1/3.

Organizacja druku i kolportaż: Wydział Wydawnictw, 00-979 Warszawa P-1, ul. Powsińska 69/71, tel. 42-14-78 i 694-67-50.

Łączono z polecenia Prezesa Rady Ministrów w Zakładach Graficznych „Tamka”, Zakład nr 1, Warszawa, ul. Tamka 3.